

2020 M. TEISMŲ SPRENDIMŲ, PRIIMTŲ NAGRINĖJANT BYLAS DĖL VALSTYBINĖS DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJOS PRIIMTŲ SPRENDIMŲ AR NEVEIKIMO, APIBENDRINIMAS

2020 m.

SUTRUMPINIMAI

ADTAĮ – Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas

ADTAĮ-1 – Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo redakcija, galiojusi iki 2018-07-15

ABTĮ – Administracinių bylų teisenos įstatymas

CK – Civilinio kodeksas

CPK – Civilinio proceso kodeksas

BDAR – 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas(ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas)

Inspekcija – Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija

LVAT – Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

VAAT – Vilniaus apygardos administracinis teismas

Šiame apibendrinime pateikiama 21 teismų sprendimo, įsiteisėjusio iki 2020-12-31, santrauka. Iš jų 10 VAAT (kurie nebuvo apskūsti apeliacine instancija) ir 11 LVAT. 15 bylų baigėsi Inspekcijos sprendimus pripažinus teisėtais ir palikus juos galioti, keturiose bylose Inspekcijos sprendimai palikti galioti dalyje, o kitoje dalyje panaikinti, dviejose bylose Inspekcijos sprendimai panaikinti ir skundas perduotas nagrinėti iš naujo.

Pažymėtina, kad dalis LVAT nutarčių yra priimtose dėl Inspekcijos sprendimų, kuriais buvo vertinti asmens duomenų tvarkymo veiksmai ir (ar) duomenų subjektų teisių įgyvendinimas pagal ADTAĮ-1. Vis dėlto, atsižvelgiant į tai, kad iš esmės BDAR nustatytas asmens duomenų tvarkymo ir duomenų subjektų teisių įgyvendinimo teisinis reguliavimas yra tam tikrais atvejais iš esmės tapatus, Inspekcija tikisi, kad informacija apie šias nutartis ir LVAT teisminę praktiką bus naudinga duomenų valdytojams, duomenų tvarkytojams, duomenų subjektams ir asmens duomenų apsaugos specialistams.

Neretai skundus dėl BDAR pažeidimų teikia netinkami subjektai, tačiau pasitaiko atvejų, kai ir Inspekcijos sprendimus teismui skundžia netinkami subjektai. Pavyzdžiui, LVAT, nagrinėdamas apeliacinį skundą dėl VAAT sprendimo, pažymėjo, kad Inspekcijos priimtas sprendimas yra susijęs išimtinai su duomenų subjektų (Bendrovės darbuotojų) teisėmis, todėl tik jie patys (arba per atstovus), turėjo teisę pateikti skundą teismui dėl Inspekcijos sprendimo teisėtumo bei pagrįstumo patikros. Inspekcija dar kartą primena, kad skundus Inspekcijai, vadovaujantis ADTAĮ 24 straipsnio 1 dalimi, gali teikti tik:

- 1) duomenų subjektas, nurodytas BDAR 77 straipsnio 1 dalyje, dėl BDAR pažeidimų;
- 2) duomenų subjektas dėl ADTAĮ ir kitų įstatymų, reglamentuojančių asmens duomenų ir (ar) privatumo apsaugą, pažeidimų;
- 3) fizinis ar juridinis asmuo dėl Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo devintojo skirsnio, išskyrus 61 straipsnio 5 dalį, 64 straipsnio 7 dalį ir 68 straipsnio 2 dalį, pažeidimų.

2020 m. teismai priėmė ne vieną sprendimą, kuriuo konstatavo, kad, vadovaujantis BDAR 5 straipsnio 2 dalimi, būtent duomenų valdytojas privalo įrodyti atliekamo asmens duomenų tvarkymo atitiktį BDAR reikalavimams, o to nepadarius, Inspekcija pagrįstai konstatuoja BDAR pažeidimus ir taiko poveikio priemones.

Inspekcija atkreipia duomenų subjektų dėmesį į tai, kad tais atvejais, kai dėl to paties asmens duomenų tvarkymo yra kreiptasi į teisėsaugos institucijas ir yra atliekamas ikiteisminis tyrimas, Inspekcija dėl tokio tvarkymo skundų nenagrinėja, o tokiam faktui paaiškėjus skundo nagrinėjimo metu, skundo nagrinėjimą nutraukia. Inspekcija savo veikloje pastebi, kad duomenų subjektai yra nelinkę Inspekcijai teikdami skundą atskleisti tokios informacijos, o Inspekcijai sužinojus šią informaciją ir nutraukus skundą, imasi teisminių gynybos priemonių. Visgi, teismai pritaria Inspekcijos pozicijai, kad tais atvejais, kai iš esmės dėl to paties tvarkymo, net ir kito asmens skundo pagrindu yra atliekamas ikiteisminis tyrimas, Inspekcija turi pagrindą, numatytą ADTAĮ 27 straipsnio 1 dalies 6 punkte ir 29 straipsnio 1 dalies 2 punkte, tokio skundo nagrinėjimą nutraukti.

Pažymėtina, kad teismams 2020 m. teko spręsti ir klausimus, susijusius su žalos atlyginimu, kai Inspekcija asmens skundą išnagrinėjo per ilgesnį nei ADTAĮ-1 nustatytą skundų nagrinėjimo terminą. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad nei ADTAĮ-1, nei ADTAĮ nenumato, jog skundo neišnagrinėjus per teisės aktų nustatytus terminus, jo nagrinėjimas turi būti nutrauktas. Deja, dėl objektyvių priežasčių tokių, kaip skundžiamų asmenų nebendradarbiavimas, arba netinkamas bendradarbiavimas, personalo kaita, Inspekcijai ne visada pavyksta skundus išnagrinėti laiku. Kartais informacija Inspekcijai yra neteikiama net ir tais atvejais, kai už informacijos nepateikimą yra skiriamos baudos. Apibendrinime aptariamam atveju teismas nustatė, kad Inspekcija tyrimo metu atliko visus įmanomus veiksmus, siekdama nustatyti X. X. asmens duomenų rinkimo ir tolesnio panaudojimo aplinkybes. Teismas sutiko su X. X. nuomone, kad praleistas įstatyme numatytas terminas, tačiau dėl užsitęsusio skundo nagrinėjimo nebuvo apribotos X. X. teisės, t. y. skundas, nors ir pavėluotai, tačiau išnagrinėtas.

1. Dėl asmens duomenų rinkimo iš Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro teisėtumo ir duomenų subjekto teisių įgyvendinimo (LVAT 2020-01-14 administracinė byla Nr. eA-146-822/2020 <https://eteismai.lt/byla/52771599913602/eA-146-822/2020?word=b2-1451-560/2012>. (Inspekcijos sprendimas panaikintas iš dalies)

2017-06-28 Inspekcija gavo X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad Įmonė be jo sutikimo rinko jo asmens duomenis apie jo valdomą transporto priemonę. Skunde taip pat nurodyta, kad X. X. kreipėsi į Įmonę dėl savo, kaip duomenų subjekto, teisių įgyvendinimo ir gavo atsakymą, kad kitas (neįgaliotas) asmuo už jį davė sutikimą tvarkyti jo asmens duomenis.

Skundo nagrinėjimo metu nustatyta, kad Advokatų kontora (toliau – ir Kontora) 2017-04-18 pateikė Įmonei prašymą išduoti verslo leidimą (toliau – Prašymas) transporto priemonei, nurodydama transporto priemonės valstybinį numerį ir Prašymo formoje pažymėdama sutikimo langelį, kuris skirtas transporto priemonės savininkui. Įmonė 2017-04-19 ir 2017-05-05 automatinėmis priemonėmis pagal transporto priemonės valstybinį numerį atliko paiešką Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registre (toliau – ir Registras) ir gavo transporto priemonės duomenis kartu su kitais transporto priemonės savininko X. X. asmens duomenimis.

Nagrinėdama skundą Inspekcija nustatė, kad VĮ „Regitra“ duomenis Įmonei teikė vadovaujantis tarp šių įmonių sudaryta Duomenų teikimo sutartimi, kurioje nurodyta, kad Įmonė, pateikdama užklausą VĮ „Regitra“, garantuoja, kad duomenis ji renka teisėtai, o renkant duomenis apie duomenų subjektą, kuris yra fizinis asmuo, rinks tokius duomenis tik esant fizinio asmens sutikimui.

Atsižvelgiant į ADTAĮ-1 nuostatas, pagal kurias duomenų rinkimo / sutikrinimo Registre metu Įmonė įpareigojama turėti fizinio asmens sutikimą dėl jo duomenų tikrinimo registruose, taip pat į tai, kad nagrinėjamu atveju sutikimą rinkti asmens duomenis davė ne X. X., o Kontora, bei į tai, kad Įmonė rinko X. X. asmens duomenis iš Registro, prieš tai neįsitikinusi, ar sutikimą davė transporto priemonės savininkas, t. y. Įmonė nepasirinko tinkamų sutikimo gavimo mechanizmų, ir skundo nagrinėjimo metu

nenustačius, kad pats X. X. būtų išreiškęs tam tikru būdu Įmonei savo sutikimą dėl jo asmens duomenų rinkimo iš Registro, Inspekcija padarė išvadą, kad Įmonė X. X. asmens duomenis iš Registro rinko, neturint jo sutikimo, ir tuo pažeidė ADTAĮ-1 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą, kuris nustato, kad duomenų valdytojas turi užtikrinti, kad asmens duomenys būtų renkami tiksliai, sąžiningai ir teisėtai.

Inspekcija, išnagrinėjusi X. X. skundą, 2017-11-23 davė Nurodymą Įmonei užtikrinti, kad duomenys iš Registro būtų renkami tik gavus aiškų duomenų subjekto – fizinio asmens – sutikimą, prieš tai įsitikinus, kad sutikimą davė pats duomenų subjektas, o ne trečiasis asmuo. Taip pat Įmonei buvo nurodyta užtikrinti, kad gavus duomenų subjekto prašymą susipažinti su savo asmens duomenimis, kaip jie yra tvarkomi, ADTAĮ-1 25 straipsnio nustatyta tvarka būtų įgyvendinta duomenų subjekto teisė susipažinti su savo asmens duomenimis arba atsisakant vykdyti duomenų subjekto prašymą įgyvendinti šią teisę, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo duomenų subjekto kreipimosi dienos jam būtų pateiktas motyvuotai pagrįstas atsisakymas vykdyti duomenų subjekto prašymą, taip užtikrinant, kad būtų įgyvendinama ADTAĮ-1 23 straipsnio 3 dalis.

Įmonė Inspekcijos Nurodymą apskundė VAAT. VAAT 2018-05-07 sprendimu Įmonės skundą tenkino iš dalies, t. y. panaikino Inspekcijos 2017-11-23 nurodymo Nr. 2R-7433(2.13.) dalį, kuria konstatuotas ADTAĮ-1 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto pažeidimas, o kitą skundo dalį dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo atmetė.

VAAT pažymėjo, kad byloje nustatytos aplinkybės patvirtina, kad X. X. pats siekė gauti leidimą statyti automobilį ir neprieštaravo, kad Įmonė tuo tikslu rinks jo duomenis. ADTAĮ-1 tikslas yra būtent apsaugoti asmenų teises, duomenų valdytojams tvarkant jų asmens duomenis, todėl šiuo atveju teigti, kad renkant duomenis apie Kontoros prašyme nurodytą transporto priemonę buvo pažeistos X. X. teisės, nėra pagrindo. Tokią išvadą teismas padarė taip pat įvertinęs tai, kad X. X. anksčiau Lietuvos advokatūrai pateiktame paaiškinime nurodė, jog tarp jo ir Įmonės yra kilęs asmeninis ginčas, todėl teismas X. X. skundą Inspekcijai vertino kaip siekį sukelti nepatogumų Įmonei, o ne siekį apginti savo pažeistas teises. Teismas nesutiko su Inspekcijos Nurodyme padaryta išvada, kad Įmonė, rinkdama duomenis apie X. X. priklausančią transporto priemonę iš Registro, pažeidė ADTAĮ-1 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą.

Pirmosios instancijos teismas, konstatavęs, kad Įmonė privalėjo pateikti X. X. prašomą informaciją, t. y. ne tik tai, ar transporto priemonė įregistruota VĮ „Regitra“ ir, ar jai suteikta teisė dalyvauti viešajame registre, bet ir kitus patikrintus duomenis, nusprendė, kad Įmonė, atsakydama į X. X. paklausimą, nepateikė informacijos, kokie jo asmens duomenys buvo gauti iš Registro, todėl pažeidė ADTAĮ-1 23 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir 25 straipsnio 2 dalį.

Apeliacijos dalykas – VAAT 2018-05-07 sprendimo dalis, kurioje pripažinta, kad Inspekcija Nurodyme pagrįstai konstatavo, kad Įmonė, atsakydama į X. X. paklausimą, nepateikė informacijos, kokie X. X. asmens duomenys buvo gauti iš Registro, todėl pažeidė ADTAĮ-1 23 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir 25 straipsnio 2 dalį. Įmonė apeliacinį skundą grindė tuo, kad pirmosios instancijos teismo sprendime netinkamai vartojama sąvoka „duomenų rinkimas“, pirmosios instancijos teismo sprendime nurodyti duomenys, kuriuos neva rinko X. X. nėra asmens duomenys, taip pat Įmonė akcentavo, kad visa informacija apie X. X. transporto priemonę buvo gauta nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų.

Teisėjų kolegija, vadovaujantis ADTAĮ-1 2 straipsnio 1 dalyje pateiktu asmens duomenų apibrėžimu (identiškas BDAR 4 straipsnio 1 punkte apibrėžtai asmens duomenų sąvokai), pirmiausia nustatė, kad iš Registro gauti duomenys (transporto priemonės valstybinis numeris, transporto priemonės gamybinė markė, komercinis pavadinimas, kategorija, klasė, kėbulo kodas, parengtos eksploatuoti transporto priemonės masė, didžiausia techniškai leidžiama pakrautos transporto priemonės masė, variklio darbinis tūris, didžiausia naudingoji galia, degalų tipas, sėdimų vietų skaičius, gamybos / modelio metai, transporto priemonės būseną, galimybė dalyvauti viešajame eisme, transporto priemonės valdymo teisės, fizinio asmens kodas, vardas ir pavardė (X. X.), adresas) laikytini X. X. asmens duomenimis, kadangi iš Registro gautoje pažymoje nurodytos informacijos galima nustatyti asmens tapatybę ir visi šie duomenys akivaizdžiai susiję su asmeniu.

Taip pat teisėjų kolegija, vadovaudamasi ADTAĮ-1 2 straipsnio 4 dalimi ir įvertinusi tai, kad Įmonė X. X. asmens duomenis rinko (kreipėsi į Registrą), išsaugojo ir naudojo, konstatavo, kad Įmonės veiksmai su X. X. asmens duomenimis yra priskirtini asmens duomenų tvarkymui.

Teisėjų kolegija nurodė, kad X. X. prašė Įmonės „*informuoti, kokia informacija be mano sutikimo gauta apie mano valdomą transporto priemonę*“, t. y. prašė visų turimų duomenų, susijusių su X. X. transporto priemone, tačiau Įmonė jam pateikė tik dalį iš Registro gautos informacijos, todėl teisėjų kolegija konstatavo, kad Įmonė neįvykdė ADTAĮ-1 25 straipsnio 2 dalyje nustatytos pareigos.

LVAT Įmonės apeliacinį skundą atmetė ir paliko galioti VAAT sprendimą.

2. Dėl Inspekcijos sprendimo nutraukti skundo nagrinėjimą ADTAĮ 27 straipsnio 1 dalies 6 punkte ir 29 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytais pagrindais, kai dėl skundo dalyko pradėtas ikiteisminis tyrimas (VAAT 2020-01-15 administracinė byla Nr. ei2-1083-595/2020 <https://eteismai.lt/byla/21947951560411/ei2-1083-595/2020> (Inspekcijos sprendimas paliktas galioti)

2018-06-28 Inspekcija gavo X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad gretimo žemės sklypo savininkai ant jiems nuosavybės teise priklausančio gyvenamojo namo išorės sienų įsirengė 7 vaizdo stebėjimo kameras: trys kameros yra muliažai, o likusios kameros yra veikiančios ir yra tiesiogiai nukreiptos į X. X. nuosavybės teise priklausančią žemės sklypą.

Skundo nagrinėjimo metu Inspekcijai nustačius, kad dėl skunde nurodyto vaizdo stebėjimo yra pradėtas ikiteisminis tyrimas, vadovaujantis ADTAĮ 27 straipsnio 1 dalies 6 punktu ir ADTAĮ 29 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Inspekcija nusprendė nutraukti X.X skundo nagrinėjimą.

X. X. apskundė Inspekcijos 2019-08-27 sprendimą teismui, remiantis tuo, jog ikiteisminis tyrimas yra pradėtas ne dėl X. X. nuosavybės teise priklausančio žemės sklypo stebėjimo ir neteisėto informacijos apie privatų asmens gyvenimą rinkimo, o dėl kito gretimo žemės sklypo ir pastatų, kuriuos X. X. prižiūri įgaliojimo pagrindu stebėjimo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad X. X. Inspekcijai pateikė du savarankiškus skundus: dėl savo galimai pažeidžiamų teisių ir dėl jo atstovaujamųjų galimai pažeidžiamų teisių.

VAAT vertinimu, palyginus abiejų skundų turinį, matyti, kad skundų faktinį pagrindą sudarančios aplinkybės yra tapačios, jog ant X. X. kaimynui nuosavybės teise priklausančio namo sumontuotomis vaizdo stebėjimo kameromis galimai neteisėtai yra stebima X. X. nuosavybės teise priklausanti sklypo teritorija, tiek ir X. X. įgaliojimo pagrindu prižiūrima sklypo ir jame esančio statinio teritorija. Teismas, atsižvelgdamas į tai, kad ikiteisminis tyrimas apima abiejų skundų dalyką, konstatavo, kad Inspekcija, turėdama aiškius duomenis apie pradėtą ir vykdomą ikiteisminį tyrimą bei įvertinusi Kauno apygardos teismo Inspekcijai nurodytus argumentus ir išaiškinimus, pagrįstai ir teisėtai nutraukė X. X. skundo nagrinėjimą.

3. Dėl turtinės žalos ir bylinėjimosi išlaidų iš Inspekcijos priteisimo, atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjo skundas buvo išnagrinėtas pažeidžiant nustatytus terminus (VAAT 2020-01-20 administracinė byla Nr. Ei2-514-764/2020 <https://www.infolex.lt/tp/1822131> (pareiškėjo skundas atmetas, išlaidos nepriteistos)

2015-03-30 X. X. pateikė Inspekcijai skundą dėl galimai neteisėtų antstolio veiksmų, tikrinant X. X. asmens duomenis VĮ Registrų centro ir SODRA duomenų bazėse.

Inspekcija, praleidusi ADTAĮ-1 skundo išnagrinėjimui numatytą maksimalų 4 mėnesių terminą, 2016-01-18 sprendimu X. X. skundą pripažino pagrįstu ir antstoliui pateikė nurodymą. Nepaisant to, kad priimtas sprendimas X. X. naudai, jis laikėsi pozicijos, kad Inspekcija vilkino skundo tyrimą, tuo pažeisdama ADTAĮ-1 49 straipsnį, ir kreipėsi į teismą, prašydamas priteisti iš Lietuvos valstybės, atstovaujamos Inspekcijos, 5 000 eurų neturtinei žalai atlyginti.

Nagrinędama skundą Inspekcija kreipėsi į atitinkamas institucijas, tačiau skundo išnagrinėti iki nustatyto termino nespėjo dėl ne nuo jos valios priklausančių aplinkybių. Dėl šios priežasties pranešimu informavo X. X. apie skundo nagrinėjimo pažangą, nurodydama, kad nespėja išnagrinėti skundo per ADTAĮ-1 49 straipsnyje numatytus skundo nagrinėjimo terminus dėl objektyvių priežasčių.

Remiantis bylos duomenimis, teismas nustatė, kad Inspekcija tyrimo metu atliko visus įmanomus veiksmus, siekdama nustatyti X. X. asmens duomenų rinkimo ir tolesnio panaudojimo aplinkybes. Teismas sutiko su X. X. nuomone, kad praleistas įstatyme numatytas terminas, tačiau dėl užsitęsusio skundo nagrinėjimo nebuvo apribotos X. X. teisės, t. y. skundas, nors ir pavėluotai, tačiau išnagrinėtas.

Viešojo administravimo įstatymo 42 straipsnyje nustatyta, kad turtinė ir neturtinė žala, atsiradusi dėl viešojo administravimo subjektų neteisėtų aktų, atlyginama Civilinio kodekso (toliau – ir CK) ir kitų įstatymų nustatyta tvarka. Atsakomybės už žalą, padarytą neteisėtais valstybės institucijų veiksmais, klausimus reglamentuoja CK 6.271 straipsnis. Minėto straipsnio 1 dalyje numatyta, kad žalą, atsiradusią dėl valstybės valdžios institucijų neteisėtų aktų, privalo atlyginti valstybė iš valstybės biudžeto, nepaisydama konkretaus valstybės tarnautojo ar kito valstybės valdžios institucijos darbuotojo kaltės.

LVAT praktikoje laikomasi nuostatos, kad CK 6.271 straipsnyje numatyta viešoji atsakomybė atsiranda esant trimis sąlygoms: neteisėtiems veiksams ar neveikimui, žalai ir priežastiniam ryšiui tarp neteisėtų veiksmų (neveikimo) ir žalos. Žalą padariusio asmens kaltė yra preziumuojama, laikoma, kad asmuo kaltas, jeigu atsižvelgiant į prievolės esmę bei kitas aplinkybes jis nebuvo tiek rūpestingas ir apdairus, kiek atitinkamomis sąlygomis buvo būtina (CK 6.248 str.). Todėl reikalavimas dėl žalos atlyginimo privalo būti tenkinamas nustačius visumą viešosios atsakomybės sąlygų: pareiškėjo nurodytos valdžios institucijos neteisėtus veiksmus ar neveikimą, žalos pareiškėjui padarymo faktą ir priežastinį ryšį tarp valdžios institucijos neteisėtų veiksmų (neveikimo) ir atsiradusios žalos. Nenustačius bent vienos iš nurodytų trijų viešosios atsakomybės sąlygų, valstybei ar savivaldybei pagal CK 6.271 straipsnį nekyla prievolė atlyginti turtinę ar neturtinę žalą.

Teismas, įvertinęs CK 6.271 straipsnyje numatytas neturtinės žalos atsiradimo sąlygas nagrinėjamo ginčo kontekste, nenustatė Inspekcijos neteisėtų veiksmų, todėl nerado būtinybės vertinti likusių viešosios atsakomybės sąlygų, nes valstybinė deliktinė atsakomybė kyla nustačius visas deliktinės atsakomybės sąlygas.

Teismas pažymėjo, kad iš X. X. skundo ir žodinių paaiškinimų nenustatyta, kokią konkrečiai žalą jis patyrė ir kuo ši žala pasireiškė. Teismui nepateikti jokie įrodymai, patvirtinantys, kad dėl užsitęsusio Inspekcijos tyrimo X. X. patyrė reikšmingų neturtinių praradimų ar dėl to kilo neištaisomų pasekmių jo teisių gynimo galimybėms, todėl, nustatytų aplinkybių ir minėtų teisės aktų nuostatų pagrindu, padarė išvadą, kad nesant Inspekcijos neteisėtų veiksmų (neveikimo) bei žalos ir priežastinio ryšio tarp neteisėtų veiksmų, reikalavimas dėl žalos atlyginimo yra nepagrįstas ir atmestinas. X. X. skundą atmetus, prašomos bylinėjimosi išlaidos nepriteistinos.

4. Dėl darbuotojų duomenų tvarkymo – darbdavys skundžia valstybės institucijos ir audito kompanijos vykdytą netinkamą jo darbuotojų asmens duomenų tvarkymą (atskleidimą) (LVAT 2020-02-05 administracinė byla Nr. eA-37-629/2020 <https://eteismai.lt/byla/191874547247733/eA-37-629/2020?word=defektinio%20akto%20sura%C5%A1ymas> (Inspekcijos sprendimas paliktas galioti)

2017-04-14 Inspekcija gavo Bendrovės skundą, kuriame nurodyta, kad valstybės institucija (toliau – Komisija) neteisėtai Audito bendrovei pateikė Bendrovės darbuotojų asmens duomenis, o pastaroji tokius duomenis gavo ir tvarkė. Bendrovė prašė patikrinti Komisijos asmens duomenų tvarkymo teisėtumą ir priimti sprendimą dėl asmens duomenų tvarkymo pažeidimo – uždrausti Komisijai ateityje atskleisti tokią informaciją be teisės aktuose numatytų pagrindų bei uždrausti Audito bendrovei disponuoti Bendrovės darbuotojų asmens duomenis sudarančia informacija, nedelsiant sunaikinti neteisėtai iš Komisijos gautą informaciją apie Bendrovės darbuotojus ir imtis visų būtinų priemonių, kad būtų užtikrintas tinkamas asmens duomenų tvarkymas Komisijoje, nurodant kitus galimus tolimesnius Komisijos ir Audito bendrovės veiksmais pažeistų teisių gynimo ir (ar) žalos atlyginimo būdus.

Įvertinusi Bendrovės pateiktą medžiagą Inspekcija priėmė sprendimą atlikti tyrimą savo iniciatyva dėl Komisijos veiksmų, perduodant Bendrovės darbuotojų asmens duomenis Audito bendrovei.

Inspekcija, pagal savo kompetenciją atlikusi tyrimą savo iniciatyva ir įvertinusi Komisijos ir Audito bendrovės Inspekcijai pateiktus paaiškinimus, kad Komisija jokių būdu Audito bendrovei neperdavė Bendrovės darbuotojų asmens duomenų, o tik leido su jais susipažinti, t. y. padarė juos prieinamus laikotarpiu, kol Audito bendrovė vykdė su Komisija sudarytą sutartį, taip pat atsižvelgiant į tai, kad Ataskaitoje Bendrovės darbuotojų asmens duomenys nebuvo nurodomi, Inspekcija padarė išvadą, kad Audito bendrovė Bendrovės darbuotojų asmens duomenų automatinio būdu netvarkė, todėl jai nekilo ADTAĮ-1 31 straipsnyje įtvirtinta pareiga pateikti Inspekcijai pranešimą dėl automatinio asmens duomenų tvarkymo. Inspekcija taip pat nustatė, kad nagrinėjamu atveju nei Komisijai, nei Audito bendrovei nekilo ADTAĮ-1 24 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta pareiga prieš Komisijai suteikiant Audito bendrovei ir (ar) Audito bendrovei Bendrovėje gavus galimybę susipažinti su Bendrovės darbuotojų asmens duomenimis informuoti duomenų subjektus (Bendrovės darbuotojus), kadangi Bendrovės darbuotojų asmens duomenų rinkimo ir teikimo tvarką nustato įstatymai ar kiti teisės aktai.

Inspekcija 2017-09-13 sprendimu užbaigė tyrimą savo iniciatyva, nenustačiusi ADTAĮ-1 pažeidimų.

Bendrovė su skundu kreipėsi į teismą, prašydama: 1) panaikinti Inspekcijos 2017-09-13 sprendimą; 2) įpareigoti Inspekciją iš naujo įvertinti Komisijos bei Audito bendrovės veiksmų atitiktį ADTAĮ-1 reikalavimams; 3) priteisti bylinėjimosi išlaidas.

VAAT 2018-03-08 sprendimu Bendrovės skundą atmetė. Teismas nusprendė, kad Inspekcijos priimtas sprendimas yra susijęs išimtinai su duomenų subjektų (Bendrovės darbuotojų) teisėmis, todėl tik jie patys (arba per atstovus) galėjo pateikti skundą teismui dėl Inspekcijos sprendimo (pagal ADTAĮ-1 23 straipsnio 4 dalį). Teismas padarė išvadą, kad skundas yra paduotas netinkamo subjekto, todėl Bendrovės skundą atmetė.

Bendrovė apeliaciniame skunde prašė panaikinti VAAT 2018-03-08 sprendimą ir priimti naują sprendimą – perduoti bylą nagrinėti iš naujo pirmosios instancijos teismui. Bendrovė prašė kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą šiais klausimais: 1) ar Direktyvos 95/46/EB 22 straipsnio nuostatos ir BDAR 78 straipsnio nuostatos turi būti aiškinamos kaip suteikiančios teisę kiekvienam asmeniui (tiek fiziniam, tiek juridiniam asmeniui) skųsti priežiūros institucijos sprendimą teismui, kai priežiūros institucija pateisina juridinio asmens darbuotojų asmens duomenų, sudarančių juridinio asmens komercinę paslaptį, atskleidimą juridiniam asmeniui; 2) ar nacionalinės teisės akto, įgyvendinančio Direktyvą 95/46/AB (būtent ADTAĮ-1 23 str. 4 d.) nuostatų aiškinimas, kai leidžiama tik fiziniam asmeniui skųsti priežiūros institucijos sprendimus teismui, tačiau draudžiama juridiniam asmeniui skųsti priežiūros institucijos sprendimus teismui, yra suderinamas su Direktyvos 95/46/EB 22 straipsnio ir 28 straipsnio nuostatomis ir BDAR 78 straipsnio nuostatomis bei neprieštaruoja Europos Sąjungos sutarties 4 straipsnio 3 daliai, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 288 straipsniui ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsniui. Taip pat prašė priteisti iš Inspekcijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Apelacinės instancijos teismo teisėjų kolegijos vertinimu, nustatytos faktinės aplinkybės leidžia priėti prie išvados, kad Inspekcijos priimtas sprendimas yra susijęs išimtinai su duomenų subjektų (Bendrovės darbuotojų) teisėmis, todėl tik jie patys (arba per atstovus), turėjo teisę pateikti skundą teismui dėl Inspekcijos sprendimo teisėtumo bei pagrįstumo patikros. Byloje nėra duomenų, patvirtinančių Bendrovės teisę atstovauti savo darbuotojus bei ginti jų interesus dėl galbūt pažeistų jų, kaip duomenų subjektų, teisių. Bendrovės apeliacinio skundo argumentai, kad Inspekcijos sprendimas suponuoja darbo rinkos darbuotojų įsitikinimą, kad darbo santykiai su Bendrove gali nulemti neteisėtą darbuotojų asmens duomenų atskleidimą privatiems juridiniams asmenims, Inspekcija pateisino Komisijos veiksmus, kuomet privačiam juridiniam asmeniui Audito bendrovei buvo atkleista komercinė pareiškėjo paslaptį sudaranti informacija, Bendrovės darbuotojų asmens duomenys apie gaunamą darbo

užmokestį buvo paviešinti spaudoje, teisėjų kolegijos vertinami kaip hipotetinio pobūdžio, nepatenkantys į Inspekcijos kompetencijos bei šios bylos nagrinėjimo ribas.

LVAT paminėjo, kad LVAT yra pabrėžęs, kad tuo atveju, kai skundo priėmimo stadijoje akivaizdu, jog skundžiamas aktas ar veiksmas jokių teisinių pasekmių nesukelia, kad jis negali būti ginčo administraciniame teisme objektu, skundą atsisakytina priimti nagrinėti, o, skundą priėmus, administracinė byla turi būti nutraukiama kaip nepriskirtina administraciniams teismams, kadangi, nagrinėdamas skundus dėl teisinių pasekmių, negalinčių sukelti ir nesukeliančių aktų ar veiksmų, teismas asmens teisių apginti negalėtų, nes net ir skundo tenkinimo atveju asmens teisių ir pareigų apimtis nepasikeistų, o pats procesas būtų iš esmės beprasmis.

Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija sprendė, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai konstatavo, jog ADTAĮ-1 nuostatos tik duomenų subjektą (fizinį asmenį) priskiria prie asmenų, galinčių skųsti Inspekcijos veiksmus teismui, tačiau taip pat pastebi, kad nėra jokio pagrindo teigti, jog duomenų valdytojai, buvę viena iš šalių priežiūros institucijai vykdant savo procedūras, neturėtų teisės teismine tvarka ginčyti Inspekcijos veiksmus ar priimtą sprendimą, sukeliančių jiems teises pasekmes kitu teisės aktuose nustatytu pagrindu. Pagal ABTĮ 5 straipsnio 1 dalį kiekvienas suinteresuotas subjektas turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė ar įstatymų saugomas interesas, tačiau į administracinį teismą asmuo turi teisę kreiptis tik dėl jam teises pasekmes sukeliančių individualių teisės aktų, priimtų viešojo administravimo srityje.

Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija nusprendė, kad pirmosios instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė proceso teisės normas, ir be teisinio pagrindo priėmė bei nagrinėjo šioje byloje Bendrovės paduotą skundą, todėl skundžiamas pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikinamas, o byla nutraukiama, kaip nepriskirtina administracinių teismų kompetencijai; kiti apeliaciniame skunde nurodyti argumentai savo ruožtu yra teisiškai neberekšmingi, todėl apeliacinės instancijos teismas jų pagrįstumo nevertina ir dėl jų nepasisako.

5. Dėl sprendimo nutraukti skundo nagrinėjimą nepateikus įrodymų, kad duomenų subjektas dėl savo teisių įgyvendinimo su prašymu kreipėsi į duomenų valdytoją (VAAT 2020-02-08 administracinė byla Nr. e12-1090-872/2020 <https://eteismai.lt/byla/234304517046655/e12-1090-872/2020?word=duomenu%20pasisavinimas> (Inspekcijos sprendimas paliktas galioti))

2019-08-01 Inspekcija gavo X. X. skundą dėl Bendrovės atsisakymo taisyti neaktualius duomenis, kuris buvo grindžiamas BDAR 15 straipsnio 1 dalies e punktu, tačiau prie skundo X. X. nepateikė įrodymų, kad jis būtų kreipęsis į skundžiamą asmenį dėl teisės reikalauti ištaisyti neaktualius duomenis ar juos ištrinti, kaip tai nustatyta BDAR 16 straipsnyje (Duomenų subjekto teisė reikalauti ištaisyti duomenis) ir BDAR 17 straipsnyje (Duomenų subjekto teisė reikalauti ištrinti duomenis („teisė būti pamirštam“), įgyvendinimo. Dėl šios priežasties Inspekcija paprašė X. X. pateikti papildomą informaciją, kartu informavo X. X., kad vadovaujantis BDAR 16 ir 17 straipsniais, jis turi teisę reikalauti ištaisyti duomenis ir teisę reikalauti ištrinti duomenis (būti pamirštam), jeigu tai galima pagrįsti viena iš BDAR 17 straipsnio 1 dalyje nurodytų priežasčių, bei nurodė, kad dėl šių teisių įgyvendinimo X. X. turi kreiptis į skundžiamą asmenį. Kadangi X. X. iki nustatytos datos Inspekcijai nepateikė prašytos informacijos, t. y., ar jis kreipėsi į skundžiamą asmenį dėl teisės reikalauti ištaisyti ir teisės reikalauti ištrinti duomenis „teisė būti pamirštam“, ir nepateikė tai patvirtinančių dokumentų, todėl Inspekcija priėmė 2019-08-30 sprendimą skundo nagrinėjimą nutraukti, kartu nurodydama, kad neturi įgaliojimų priimti sprendimo dėl X. X. skolos buvimo ar nebuvimo Bendrovei.

X. X. teismui pateiktame skunde nesutiko su Inspekcijos sprendime padaryta išvada, kad Inspekcija neturi įgaliojimų priimti sprendimo dėl X. X. skolos buvimo ar nebuvimo.

Teismas nusprendė, kad X. X. neįrodžius, kad jis kreipėsi į skundžiamą asmenį dėl teisės reikalauti ištaisyti ir teisės reikalauti ištrinti duomenis „teisė būti pamirštam“ ir nepateikus tai patvirtinančių duomenų, Inspekcija pagrįstai, vadovaudamasi ADTAĮ 29 straipsnio 1 dalies 3 punktu, bei atsižvelgiant į tai, kad iš X. X. nebuvo gauta prašoma informacija, pripažino, jog skundo tyrimas

neįmanomas ir skundo nagrinėjimą nutraukė. Teismas X. X. skundą atmetė ir paliko galioti Inspekcijos sprendimą.

6. Dėl neteisėto el. pašto adreso tvarkymo, siunčiant raginimą palaikyti kandidatūrą (VAAT 2020-03-06 administracinė byla Nr. eI2-1425-595/2020 <https://eteismai.lt/byla/14566803449127/eI2-1425-595/2020> (Inspekcijos sprendimas paliktas galioti))

2019-03-19 Inspekcija gavo X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad į jam priklausantį el. pašto adresą gavo el. laišką, kuriame Y. Y. vardu buvo raginama palaikyti jo kandidatūrą pasirašant trumpojoje internetinėje nuorodoje.

Inspekcija sprendime konstatavo, kad ginčo atveju išsiųstas tokio turinio el. laiškas nelaikytinas tiesioginės rinkodaros pasiūlymu, tačiau sprendime pažymėjo, kad Y. Y. išsiųsdamas el. laišką X. X. el. pašto adresu, tvarkė X. X. el. pašto adresą, kuris pagal BDAR 4 straipsnio 1 punktą laikytinas asmens duomeniu, o asmens duomenų tvarkymas laikomas teisėtu tik tuo atveju, jeigu jis atitinka BDAR 5 ir 6 straipsnių nuostatų reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, kad Y. Y. neįrodė X. X. el. pašto adreso tvarkymo teisėtumo, X. X. skundą Inspekcija pripažino pagrįstu ir skyrė Y. Y. papeikimą.

Y. Y. apskundė Inspekcijos sprendimą teismui, nurodydamas, kad X. X. su skundu kreipėsi į Inspekciją galimai dėl gauto tiesioginės rinkodaros pranešimo, tačiau Inspekcija, neaišku, kokių pagrindu, sprendimą priėmė dėl BDAR pažeidimo.

Teismas konstatavo, kad nagrinėjamu atveju Y. Y. nepaneigė Inspekcijos sprendime nurodytos išvados, kad Y. Y. neįgyvendino jam taikomo atskaitomybės principo ir neįrodė, kad X. X. el. pašto adresą, kaip asmens duomenį, tvarkė laikydamasis BDAR 5 straipsnyje numatytų su asmens duomenimis susijusių principų, ar esant bent vienai iš BDAR 6 straipsnyje 1 dalyje numatytų asmens duomenų teisėto tvarkymo sąlygų.

Teismas paminėjo, kad Y. Y. kelis kartus buvo sudaryta galimybė teikti papildomus duomenis ir informaciją dėl nurodyto asmens duomenų tinkamo tvarkymo. Pažymėjo tai, kad Inspekcija Y. Y. raštus dėl informacijos pateikimo siuntė net jo darbovietės adresu, suteikdama galimybę gana ilgą laiką pasiaiškinti ir įrodymams pateikti. Tačiau Y. Y. Inspekcijai iki sprendimo priėmimo nepateikė jokios aiškios, pateisinančios, įrodančios BDAR ir ADTAĮ nuostatų tinkamą laikymąsi informacijos, duomenų, įrodymų. Teismas sutiko su Inspekcijos argumentu, kad vadovaujantis BDAR įtvirtintu atskaitomybės principu, įrodinėjimo, kad asmens duomenys tvarkomi laikantis BDAR nuostatų, pareiga tenka ne Inspekcijai, bet duomenų valdytojui, šiuo atveju Y. Y., ir Y. Y. neturi teisės šios įrodinėjimo pareigos perkelti Inspekcijai. Teismas Y. Y. skundą atmetė.

7. Dėl darbuotojų biometrinių duomenų tvarkymo vidaus administravimo tikslu sutikimo pagrindu (LVAT 2020-04-02 administracinė byla Nr. A-3345-822/2020 <https://eteismai.lt/byla/54199622548154/A-3345-822/2020> (Inspekcijos nurodymas paliktas galioti))

Inspekcija, atlikusi tyrimą savo iniciatyva dėl biometrinių asmens duomenų (pirštų atspaudų) tvarkymo teisėtumo vienoje iš sanatorijų (toliau – Sanatorija), bei jo metu Inspekcijos direktoriaus 2015-12-15 pavedimu atlikusi asmens duomenų tvarkymo teisėtumo patikrinimą Sanatorijoje bei parengusi 2016-02-23 Patikrinimo aktą, nustatė, kad: 1) Sanatorijos darbuotojų biometriniai duomenys Sanatorijoje tvarkomi vidaus administravimo tikslu, t. y. darbo laiko kontrolės ir darbo drausmės tikslu; 2) šį tikslą pasiekti Sanatorijoje yra galimybė naudojant privatumo nepažeidžiančias priemones, tokias kaip skaitmeniniai kodai, kortelės, darbuotojų registracija apsaugos poste; 3) Sanatorijos darbuotojų biometrinių duomenų tvarkymas iš esmės yra pasirinktas dėl patogumo ir ekonomiškumo, o ne esant būtinumui tvarkyti šiuos duomenis; 4) darbuotojų biometriniai duomenys tvarkomi neatlikus darbuotojų interesų pusiausvyros vertinimo, ir padarė išvadą, kad trys įmonės Sanatorijos darbuotojų biometrinius duomenis (pirštų atspaudų modelius) tvarko neturėdamos nei jų nurodomo biometrinių duomenų tvarkymo teisinio pagrindo, numatyto nagrinėjamų įvykių metu galiojusio ADTAĮ-1 5 straipsnio 1 dalies

1 punkte – darbuotojo savanoriško sutikimo (atsižvelgiant į tai, kad darbuotojai yra socialiai priklausomi nuo darbdavio), nei šių duomenų tvarkymo teisinio pagrindo, numatyto ADTAĮ-1 5 straipsnio 1 dalies 6 punkte – teisėto intereso, kai duomenų subjekto interesai nėra svarbesni, nei jokio kito ADTAĮ-1 5 straipsnio 1 dalies 2–5 punktuose nustatyto asmens duomenų teisėto tvarkymo kriterijaus, ir minėtus darbuotojų asmens duomenis tvarko (renka, naudoja), neteisėtai, pažeisdamos ADTAĮ-1 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą. Atlikus šį tyrimą, trims įmonėms, susijusioms su Sanatorijos darbuotojų duomenų tvarkymu, (toliau – Bendrovės) 2017-06-22 duotas nurodymas – nedelsiant nutraukti Sanatorijos darbuotojų biometrinių duomenų tvarkymą bei sunaikinti anksčiau surinktus darbuotojų pirštų atspaudų modelius (unikalius, bazinius binarinius kodus).

Bendrovės apskundė Inspekcijos nurodytą teismui.

Pirmosios instancijos teismas panaikino Inspekcijos nurodymą ir laikėsi nuostatos, kad darbuotojai buvo informuoti apie numatomą asmens duomenų rinkimą ir tvarkymą, jiems buvo nurodyta, kokių tikslų jų duomenys bus tvarkomi, o savo sutikimus išreiškė žodžiu bei veiksmais. Pirmosios instancijos teismo pozicija yra tokia, kad darbuotojų duoti sutikimai yra savanoriški, duomenų subjektai galėjo pasirinkti, o nesutikimo atveju nėra neigiamų padarinių grėsmės, sutikimai duoti žinomai (pagrįsti informacija) ir yra konkretūs (suprantami, duomenų tvarkymo aprėptis ir padariniai aiškiai ir tiksliai nurodyti).

Inspekcija apskundė pirmosios instancijos teismo sprendimą.

Teisėjų kolegija nesutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad darbuotojai apie jų biometrinių duomenų tvarkymą buvo tinkamai informuoti žodžiu bei su tokiu tvarkymu sutiko tiek žodžiu, tiek konkludentiniais veiksmais, ir sprendė, kad Inspekcijos tyrimo metu pagrįstai nustatyta, kad Bendrovių darbuotojų biometriniai duomenys buvo renkami be jų sutikimo, o iki 2016 m. gruodžio 30 d. darbuotojai neturėjo realios galimybės nesutikti su savo asmens duomenų tvarkymu (nebuvo alternatyvių būdų pažymėti atvykimą į darbą ar išvykimą iš jo), kitaip nei pateikiant savo biometrinius duomenis (pirštų atspaudų modelius). Teisėjų kolegija konstatavo, kad Bendrovės darbuotojų biometrinius duomenis tvarkė neturėdamos darbuotojų sutikimų; kad byloje nėra įrodymų, jog Bendrovės turėjo sutikimus tvarkyti biometrinius duomenis ir (arba) buvo informavę savo darbuotojus apie jų pirštų atspaudų rinkimo ir tvarkymo tikslus, duomenų subjektų teises ir pan. Tai, kad Bendrovių darbuotojams nebuvo suteikiama informacija apie jų biometrinių tvarkymą bei nebuvo gaunami jų sutikimai, patvirtinta ir tai, kad tyrimo metu Bendrovės neturėjo jokio dokumento, reglamentuojančio asmens duomenų tvarkymą, ir (arba) dokumento, patvirtinančio darbuotojų informavimą žodžiu.

Teisėjų kolegijos nuomone, vėlesnis darbuotojų sutikimų pateikimas nepaneigia tos aplinkybės, kad tyrimo metu Bendrovės neturėjo darbuotojų sutikimų tvarkyti biometrinius darbuotojų duomenis. Kita vertus, Bendrovės neįrodė, kad nagrinėjamu atveju laikėsi teisės į privatų gyvenimą ir asmens duomenų apsaugos standartų, grindžiamų griežtu proporcingumo testu. 29 straipsnio duomenų apsaugos darbo grupės 2012-04-27 Nuomonėje 3/2012 nurodoma, kad naudojant biometrinius duomenis turi būti griežtai įvertintas tvarkomų duomenų būtinumas ir proporcingumas, tačiau Bendrovės neįtikino teisėjų kolegijos, kad tokį vertinimą jie buvo atlikę prieš taikydami ginčo priemones. Taip pat teisėjų kolegijos neįtikino Bendrovių paaiškinimai, kad jie tik biometrinių duomenų tvarkymo priemonėmis gali pasiekti tikslų – darbo laiko apskaitos ir darbo drausmės kontrolės. Apibendrinant teisėjų kolegija padarė išvadą, kad darbdaviai biometrinių duomenų tvarkymo priemonės galėtų taikyti siekdami tam tikrų specialiųjų tikslų tik išskirtinėmis aplinkybėmis, kurios nagrinėjamu atveju nebuvo nustatytos.

Apeliacinis teismas panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir paliko galioti Inspekcijos nurodymą.

8. Dėl asmens duomenų, susijusių su baudžiamąja byla, atskleidimo tretiesiems asmenims teisėto intereso pagrindu (VAAT 2020-04-07 administracinė byla Nr. e12-887-281/2020 <https://eteismai.lt/byla/7145521831144/e12-887-281/2020> (Inspekcijos sprendimas paliktas galioti)

2018-01-28 X. X. su skundu kreipėsi į Inspekciją, nurodydamas, kad Y. Y. el. paštu kreipėsi į asociaciją, kurios pirmininkas yra X. X., ir nurodė X. X. asmens duomenis, susijusius su jo atžvilgiu nagrinėjama baudžiamąja byla. X. X. mano, kad Y. Y. neturėjo jokio teisinio pagrindo kitiems subjektams nurodyti aplinkybę, kad X. X. paduotas privataus kaltinimo tvarka į teismą.

Skundo tyrimo metu Inspekcija nustatė, kad Y. Y. nagrinėjamu atveju siekė teisėto intereso, kad nebūtų skelbiama tiesos neatitinkanti informacija apie jo atstovaujamąjį bei, kad X. X. vykdytų teismo nutartį baudžiamojoje byloje – neskelbti asociacijos tinklapyje ir kitose masinio informavimo priemonėse duomenų apie privatą kaltintoją ir nukentėjusįjį. Inspekcija, įvertinusi skundo nagrinėjimo metu surinktą informaciją, padarė išvadą, kad X. X. duomenys buvo tvarkomi (perduoti asociacijos nariams) turint teisėtą interesą pagal ADTAĮ-1 5 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir X. X. 2018-01-28 skundą atmetė.

X. X. Inspekcijos 2019-05-02 sprendimą apskundė teismui.

Teismas akcentavo, kad teisėtas interesas nagrinėjamu atveju buvo būtent siekis užkirsti kelią viešinti masinėse informavimo priemonėse Y. Y. atstovaujamą asmenį šmeižiančią informaciją. Šmeižimo faktas konstatuotas ir X. X. dėl tokių veiksmų pripažintas kaltu teismo nuosprendžiu baudžiamojoje byloje. Teismo nuomone, toks pagrindas laikytinas teisėtu interesu ADTAĮ-1 5 straipsnio 1 dalies 6 punkto prasme, kurio pagrindu X. X. asmens duomenys – informacija, kad X. X. atžvilgiu yra iškelta baudžiamoji byla – galėjo būti teikti tretiesiems asmenims.

Teismas pažymėjo, kad ginčijamame sprendime pagrįstai konstatuota, jog duomenų subjekto – X. X. – teisė žinoti (būti informuotam) apie savo asmens duomenų tvarkymą nebuvo įgyvendinta vadovaujantis ADTAĮ-1 23 straipsnio 2 dalies 5 punkte įtvirtinta išimtimi – siekiant užtikrinti duomenų subjekto ar kitų asmenų teisių ir laisvių apsaugą. Nagrinėjamu atveju teisėtas interesas apsaugoti Y. Y. atstovaujamo asmens teises ir laisves negalėjo būti įgyvendintas prieš tai kreipiantis į X. X. dėl leidimo ar sutikimo kitiems asmenims teikti informaciją apie jo atžvilgiu iškeltą baudžiamąją bylą, nes tokio sutikimo ar leidimo negavus, asmens teisės ir laisvės negalėtų būti apginamos. Teismo vertinimu, būtent siekis užtikrinti teisėtą interesą – apginti konkretaus asmens teises ir panaikinti šmeižiančio pobūdžio publikacijas – buvo pakankamas pagrindas teikti informaciją apie X. X. atžvilgiu iškeltą baudžiamąją bylą nesant atskiro jo leidimo ar sutikimo, juolab, kad tokį pagrindą, siekiant apginti asmens teises ar laisves, įtvirtina ir ADTAĮ-1 26 straipsnio 3 dalies 3 punktas.

Teismas X. X. skundą atmetė ir paliko galioti Inspekcijos sprendimą.

9. Dėl asmens duomenų, įskaitant asmens kodą, neteisėto paskelbimo ir už šį veiksma skirtos baudos (VAAT 2020-04-08 administracinė byla Nr. eI2-1249-789/2020 <https://eteismai.lt/byla/3011155600588/eI2-1249-789/2020> (Inspekcijos sprendimas pakeistas iš dalies – sumažintas baudos dydis))

2019-05-06 ir 2019-05-11 Inspekcija gavo X. X. skundus. Inspekcija, išnagrinėjusi X. X. skundus, nustatė, kad skundo pateikimo metu Bendrovės interneto svetainėje buvo viešai skelbiamas Bendrovės atsiliepinimas (toliau – Atsiliepinimas) teismui, kuriame nurodyti X. X. asmens duomenys, įskaitant asmens kodą ir gyvenamąją vietą. Skundo tyrimo metu Bendrovė Inspekcijai paaiškino, kad X. X. duomenys buvo paviešinti per klaidą, kuri, Bendrovės teigimu, nedelsiant buvo ištaisyta (pašalintas asmens kodas ir gyvenamoji vieta, bet vardas ir pavardė ir toliau buvo skelbiami), tačiau vėliau Bendrovė savo interneto svetainėje paviešimo ir Inspekcijos jai siųstą raštą, kuriame taip pat nurodyti X. X. asmens duomenys, savo veiksmus argumentuodama savo, kaip nevyriausybinės organizacijos, viešo juridinio asmens, specifika – apie save ir savo veiklą teikti informaciją viešai.

Inspekcija, išnagrinėjusi skundą, nusprendė, kad Bendrovė neįrodė, kad būtų gavusi X. X. sutikimą viešai skelbti jo asmens duomenis; kad jai būtų taikoma teisinė prievolė viešai skelbti X. X. asmens duomenis; kad šiuos asmens duomenis buvo būtina viešai skelbti viešojo intereso labui arba kad turėtų realų teisėtą interesą juos viešai skelbti, todėl padarė išvadą, kad Bendrovė nenuasmenintą Atsiliepinimą, su X. X. asmens duomenimis (vardu, pavarde, asmens kodu, gyvenamosios vietos adresu) bei nenuasmenintą Inspekcijos raštą su X. X. asmens duomenimis (vardu, pavarde, informacija apie jo

Inspekcijai pateiktą skundą) savo interneto svetainėje skelbė neteisėtai nesant nei vienos BDAR 6 straipsnio 1 dalyje numatytos sąlygos, kai asmens duomenų tvarkymas laikomas teisėtu, ir tuo pažeidė BDAR 5 straipsnio 1 dalies a punktą, o viešai skelbdama asmens kodą, pažeidė ir ADTAĮ 3 straipsnio 2 dalį, ir įvertinusi BDAR 83 straipsnio 2 dalyje nustatytas aplinkybes, skyrė Bendrovei 3 000 eurų baudą.

Bendrovė Inspekcijos sprendimą apskundė teismui.

Įvertinęs Inspekcijos nustatytus duomenis ir byloje esančią medžiagą, teismas padarė išvadą, kad nėra pagrindo pripažinti, kad Bendrovė pažeidimus padarė dėl neapsižiūrėjimo ir kad buvo padaryta netyčinė klaida. Bendrovės veiksmai, gavus Inspekcijos raštą, kuriuo Bendrovė buvo informuota apie jos daromus pažeidimus, t. y. Inspekcijos rašto pavišėjimas, paneigia Bendrovės argumentus, kad pažeidimai padaryti dėl neapsižiūrėjimo ar netyčinės klaidos. Tai patvirtina Bendrovės nebendradarbiavimas su Inspekcija, siekiant atitaisyti pažeidimą ir sumažinti galimą neigiamą jo poveikį. Tačiau atsižvelgdamas į byloje esančius duomenis apie Bendrovės finansinę būklę 2018 metais (šių duomenų Bendrovė Inspekcijai nepateikė), vadovaudamasis proporcingumo, teisingumo ir protingumo principais, teismas nusprendė, kad yra pagrindas Inspekcijos paskirtą 3000 Eur baudą sumažinti ir skirti Bendrovei 1500 Eur baudą.

10. Dėl advokato veiksmų gaunant trečiojo asmens duomenis iš Nekilnojamojo turto registro (VAAT 2020-04-22 administracinė byla Nr. eI2-2107-484/2020 <https://eteismai.lt/byla/241549388291701/eI2-2107-484/2020> (Inspekcijos sprendimas paliktas galioti))

Inspekcija 2018-07-18 gavo trečiojo suinteresuoto asmens X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad bankroto byloje buvo pateikti išrašai iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko (toliau – NTR) apie jo valdomą / valdytą nekilnojamąjį turtą, kuriuose yra nurodomi ir jo asmens duomenys (pavyzdžiui, asmens kodas, valdomo nekilnojamojo turto adresai, kiti duomenys). Patikrinus informaciją, paaiškėjo, kad NTR duomenis gavo advokatas Y. Y., kuriam X. X. nebuvo davęs sutikimo tvarkyti jo asmens kodą. X. X. teigė, kad advokatui Y. Y. renkant jo asmens duomenis ir juos perduodant bent vienam trečiajam asmeniui (o tikėtina ir daugiau asmenų, kurie šiuo metu yra nenustatyti) buvo pažeista jo teisė nesutikti su duomenų tvarkymu.

Inspekcija, išnaginėjusi X. X. skundą, 2019-12-20 sprendimu pripažino jį pagrįstu, konstatavusi, kad advokatas Y. Y. 2018-03-07 neteisėtai suformavo NTR išrašus apie X. X. nuosavybės teise priklausantį nekilnojamąjį turtą, nesant nė vieno ADTAĮ-1 5 straipsnio 1 dalyje nustatyto asmens duomenų teisėto tvarkymo kriterijaus ir tuo pažeidė ADTAĮ-1 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą.

Y. Y. Inspekcijos sprendimą apskundė teismui, akcentuodamas, kad trečiojo suinteresuoto asmens duomenis tvarkė dėl teisėto intereso (ADTAĮ-1 5 straipsnis), kuris, anot jo, yra teisiųjų paslaugų teikimas pagal sudarytas sutartis bei klientų interesų gynimas. Y. Y. teisę rinkti, tvarkyti asmens duomenis kildina iš Advokatūros įstatymo 44 straipsnio 1 dalies. Nurodo, kad trečiojo suinteresuoto asmens duomenys apie jo turtinę padėtį (valdomą nekilnojamąjį turtą) buvo renkami siekiant pateikti tinkamą konsultaciją dėl kliento teisių gynimo būdų trečiajam suinteresuotam asmeniui civilinėje byloje pateikus prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones ir svarstant galimybę pateikti prašymą dėl nuostolių atlyginimo dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo užtikrinimo (CPK 146 straipsnio 1 dalis).

Teismas konstatavo, kad nagrinėjamu atveju, nors Y. Y. nurodė, kad trečiojo suinteresuoto asmens duomenys buvo tvarkomi, konsultuojant klientus dėl prašymo užtikrinti nuostolių atlyginimą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo teikimo, tačiau nepateikė jokių duomenų, kad toks prašymas teismui buvo teikiamas. Teismas pažymėjo, kad pagal minėtas CPK 146 straipsnio 1 dalies nuostatas, būtent teismas turi teisę pareikalauti įrodymų iš prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo padavusio asmens atsakovo nuostolių, galinčių atsirasti dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, atlyginimo užtikrinimo.

Teismas, remiantis byloje esančiais Y. Y. paaiškinimais ir rašytiniais įrodymais, padarė išvadą, kad informacija apie trečiajam suinteresuotam asmeniui X. X. nuosavybės teise priklausantį

nekilnojamąjį turtą buvo renkama, kaip apie procesinius reikalavimus teisme nagrinėjamoje bankroto byloje pateikusi asmenį, nepagrindus nei vienu ADTAĮ-1 5 straipsnio 1 dalyje nustatytu asmens duomenų teisėto tvarkymo kriterijumi. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Inspekcija sprendime pagrįstai konstatavo, jog Y. Y. savo veiksmais pažeidė ADTAĮ-1 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir pripažino trečiojo suinteresuoto asmens X. X. skundą pagrįstu, palikdama galioti Inspekcijos 2019-12-20 sprendimą.

11. Dėl duomenų subjekto teisės susipažinti su savo asmens duomenimis įgyvendinimo, Inspekcijos nurodymo nevykdymo, Inspekcijos skirtos administracinės baudos dydžio ir bylinėjimosi išlaidų priteisimo (LVAT 2020-04-22 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2610-968/2020 <https://eteismai.lt/byla/80001944060499/eA-2610-968/2020>; VAAT 2020-05-28 sprendimas administracinėje byloje Nr. eI2-3383-473/2020 <https://e-teismai.lt/byla/231450626384071/eI2-3383-473/2020> ir LVAT 2020-09-02 nutartis administracinėje byloje Nr. EA-4560-629/2020 <https://eteismai.lt/byla/51265791341768/eA-4560-629/2020> (Inspekcijos sprendimai palikti galioti, tik sumažinta administracinė bauda)

2018-09-03 Inspekcija gavo X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad jis su prašymu kreipėsi į Įmonę ir paprašė pateikti išsamią informaciją apie jo asmens duomenų tvarkymą pagal BDAR 13–15 straipsnių reikalavimus. Įmonė pateikė X. X. atsakymą, kuriame nurodė bendrą informaciją apie Įmonės vykdomą asmens duomenų tvarkymą, tačiau nepateikti duomenų apie X. X. asmens duomenų tvarkymą.

Išnagrinėjus X. X. skundą, Inspekcija nustatė, kad Įmonė pažeidė BDAR 15 straipsnį, nes neįgyvendino X. X. teisės susipažinti su konkrečiais Įmonės tvarkomais X. X. asmens duomenimis ir 2018-10-03 sprendimu pateikė Įmonei nurodymą – užtikrinti BDAR 15 straipsnio 1 dalies įgyvendinimą, pateikiant X. X. informaciją apie Įmonės vykdomą jo asmens duomenų tvarkymą.

2018-12-03 Inspekcija gavo X. X. skundą, kuriame prašoma Inspekcijos įpareigoti Įmonę tinkamai įvykdyti 2018-10-03 Inspekcijos sprendimu duotą nurodymą, kartu pateikdamas įrodymus, kad Įmonė jam pateikė nepilną informaciją apie jo asmens duomenų tvarkymą.

Išnagrinėjus antrą X. X. skundą, Inspekcija nustatė, kad Įmonė, nepateikdama X. X. BDAR 15 straipsnio 1 dalies c–g punktuose nurodytos informacijos bei pateikdama netikslų tvarkomų asmens duomenų sąrašą, tinkamai neįvykdė Inspekcijos 2018-10-03 sprendimu duoto nurodymo ir 2019-01-21 sprendimu nusprendė pradėti administracinės baudos skyrimo procedūrą.

Atlikus visas ADTAĮ 34 straipsnyje nustatytas procedūras, Inspekcija, vadovaudamasi BDAR 83 straipsnio 2 dalimi ir vertindama Įmonės pateiktus paaiškinimus dėl nusižengimo padarymo aplinkybių, padarė išvadą, kad nusižengimą švelninančiais veiksniais pripažintini veiksniai, atitinkantys BDAR 83 straipsnio 2 dalies a, b, c ir f punktus, o svarbiausiu pažeidimą švelninančiu veiksniu laikytina tai, kad Įmonė per bylos nagrinėjimo laikotarpį tinkamai įvykdė Inspekcijos nurodymą ir pripažino savo klaidą. Inspekcija 2019-03-20 sprendimu už Inspekcijos 2018-10-03 nurodymo netinkamą įvykdymą nusprendė Įmonei skirti 0,1 proc. jai skiriamos dotacijos dydžio administracinę baudą.

Įmonė padavė teismui skundą, kuriuo prašė: 1) panaikinti Inspekcijos 2019-01-21 sprendimą dėl 2018-12-03 skundo dalies, susijusios su Inspekcijos 2018-10-03 nurodymo dėl asmens duomenų tvarkymo netinkamo įvykdymo; 2) panaikinti Inspekcijos 2019-03-20 sprendimą dėl administracinės baudos skyrimo ir priteisti bylinėjimosi išlaidas.

VAAT, atsižvelgdamas į Įmonės ir Inspekcijos pateiktas faktines aplinkybes, teisinį reguliavimą bei procedūrinius baudos skyrimo aspektus, 2019-08-08 sprendimu Įmonės skundą atmetė kaip nepagrįstą ir paliko galioti abu Inspekcijos sprendimus.

Be kita ko, VAAT nurodė, kad, nors skundžiamame 2019-01-21 sprendime nurodyta, jog jis yra skundžiamas, tačiau suinteresuotumą jį skusti turi skundą Inspekcijai teikęs X. X., kurio atžvilgiu šis sprendimas buvo galutinis. Sprendimas pradėti administracinės baudos skyrimo procedūrą Įmonei šioje byloje yra tarpinis administracinis aktas. Teisines pasekmes ir įtaką jo teisiniam statusui sukėlė Įmonės skundžiamas 2019-03-20 sprendimas, kuriuo nutarta skirti jai administracinę baudą. Tarpinių

administracinės procedūros aktų (spendimų) skundas neatitiktų viešojo administravimo efektyvumo reikalavimų. Dėl to teismas šią skundo dalį atmetė kaip nepagrįstą ir dėl to, jog tarpinis aktas Įmonei nesukelia teisinių pasekmių.

Įmonė padavė apeliacinį skundą, kuriuo prašo panaikinti VAAT 2019-08-08 sprendimą ir pakartotinai pateikia savo argumentus, kartu nurodydamas, kad:

a) Įmonė nepadarė BDAR 83 straipsnio 6 dalies nurodyto pažeidimo, kadangi ji iki 2019-03-20 sprendimo priėmimo tinkamai įvykdė Inspekcijos nurodymą;

b) Inspekcijos veiksmai / neveikimas pažeidė aiškų, teisėtą ir pagrįstą Įmonės lūkestį, kad Inspekcija laikysis gerosios viešojo administravimo praktikos, kilus abejonių ar priekaištų dėl nurodymo įvykdymo, suteiks galimybę Įmonei pateikti papildomus įrodymus ir argumentus dėl nurodymo įvykdymo ar pasiaiškinti dėl jo netinkamai įvykdymo, ir tik tada priims galutinį sprendimą dėl Įmonės veiksmų kvalifikavimo ir taisomųjų priemonių skyrimo;

c) Atsižvelgiant į tai, kad tariamą pažeidimą sudaro nepilnos informacijos X. X. suteikimas, kuri iki baudos paskyrimo buvo pareiškėjo suteikta, išnagrinėjus visas objektyviai egzistuojančias faktines aplinkybes, vertintina, kad administracinė bauda šiam administracinės teisės pažeidimui yra per griežta, neatitinka proporcingumo, adekvatumo ir efektyvumo reikalavimų: tariamas pažeidimas (netinkamas nurodymo įvykdymas) yra grynai formalaus pobūdžio, nedidelis, nesunkus, mažareikšmis ir pavienis; pažeidimas buvo ištaisytas, gavus iš Inspekcijos konkrečią informaciją apie nurodymo įvykdymo trūkumus; pažeidimas nesukėlė neigiamų pasekmių ar žalos X. X., kuriam buvo suteikta Inspekcijos nurodyta trūkstama informacija; pažeidimas paveikė tik vieną duomenų subjektą; pareiškėjas savo veikloje yra įgyvendinęs ir laikosi BDAR reikalavimų; pareiškėjas skundų nagrinėjimo laikotarpiu bendradarbiavo su Inspekcija, teikė visus prašomus paaiškinimus ir informaciją, operatyviai reaguodavo į Inspekcijos raštus; pareiškėjas nurodymą vykdė laiku ir gera valia; pareiškėjas savo veiklą pradėjo BDAR taikymo pradžioje, tad jam objektyviai trūko patirties ir žinių; prašymo iš X. X. gavimo metu Inspekcija nebuvo pateikusi jokių išaiškinimų dėl BDAR 15 straipsnio tinkamo įgyvendinimo, taip pat nebuvo ir jokios teismų praktikos dėl tinkamo BDAR 15 straipsnio įgyvendinimo.

LVAT 2020-04-22 nutartyje konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas pristatė su byla susijusias faktines aplinkybes, konstatavo, kad Įmonė nurodymą įvykdė tik 2019-02-14, be kita ko, pacitavo BADR 83 straipsnio 2 ir 6 dalyse įtvirtintą teisinį reguliavimą, tačiau nepateikė ABTĮ reikalavimus atitinkančių motyvų dėl skundžiamo Inspekcijos sprendimo už tai Įmonei skirti administracinę baudą ir jos dydžio parinkimo pagrįstumo BDAR 83 straipsnio 2 dalies prasme. Pirmosios instancijos teismas neatliko įrodymų vertinimo visais nagrinėjamoje byloje aktualiais BDAR 83 straipsnio 2 dalyje įtvirtintais aspektais. Teisėjų kolegijos nuomone, tokiu vertinimu nelaikytini pirmosios instancijos teismo motyvai dėl Įmonei skirtos baudos individualizavimo. LVAT nurodo, kad iš Įmonės skundo pirmosios instancijos teismui matyti, kad Įmonė savo poziciją, be kita ko, grindė argumentais, susijusiais su nurodymo įvykdymo aplinkybėmis, pažeidimo konstatavimo pagrįstumu ir skirtos administracinės nuobaudos proporcingumu. Atsižvelgdamas į tai ir konstatavęs, kad pirmosios instancijos teismas neatliko įrodymų vertinimo visais nagrinėjamoje byloje aktualiais BDAR 83 straipsnio 2 dalyje įtvirtintais aspektais, LVAT konstatavo, kad tikrinamame teismo sprendime nebuvo atsakyta į visus Įmonės pareikštus pagrindinius reikalavimus.

Apibendrinamas išdėstyti argumentus, LVAT padarė išvadą, kad pirmosios instancijos teismas nenustatė visų bylai svarbių aplinkybių, visapusiškai ir objektyviai jų neištyrė, todėl pirmosios instancijos teismo sprendimas naikinamas ir administracinė byla grąžinama pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

VAAT 2020-05-28 sprendimu, atsižvelgdamas į bylos medžiagoje nurodytas aplinkybes ir teisinį reglamentavimą, sutiko su Įmonės teiginiais, kad Inspekcijos paskirta administracinė bauda yra neproporcinga, per griežta, todėl ją sumažino iki 200 eurų (vietoje Inspekcijos paskirtų 2395 eurų), laikydamas ją pakankama ir proporcinga, siekiamiems ginčo byloje tikslams pasiekti, tačiau bylinėjimosi išlaidų Įmonei nepriteisė, vadovaudamasis ABTĮ 40 straipsnio 1 dalimi bei argumentuodamas tuo, kad

Įmonės skundas tenkintas iš dalies, konstatavus, kad pažeidimas padarytas, tačiau sumažintas paskirtos baudos dydis.

Įmonė, nesutikdama su pirmosios instancijos teismo sprendimu, padavė apeliacinį skundą, prašydamas panaikinti abu Inspekcijos sprendimus ir priteisti bylinėjimosi išlaidas, kuriame, be kita ko, teigė, kad teismas netinkamai nustatė ir įvertino reikšmingas faktines aplinkybes.

Išnagrinėjusi Įmonės apeliacinį skundą, teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismo sprendimas yra pagrįstas bylos faktais ir teisės aktų normomis, todėl jis paliekamas nepakeistas, o apeliacinis skundas atmetamas, o atsisakius tenkinti Įmonės apeliacinį skundą, Įmonė neįgijo teisės į proceso išlaidų atlyginimą pagal ABTĮ 40 straipsnio 1 punktą, todėl Įmonės prašymas priteisti bylinėjimosi išlaidas atmetinas.

12. Dėl darbuotojo kontaktinių duomenų (tel. numerio) naudojimo jam išėjus iš darbo (LVAT 2020-07-01 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2601-629/2020 <https://eteismai.lt/byla/105373732496475/eA-2601-629/2020>) (Inspekcijos sprendimas paliktas galioti

Inspekcija 2018-12-13 gavo X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad buvęs X. X. darbdavys (toliau – Įmonė) tvarko pareiškėjos asmeninio telefono ryšio numerį ir nurodo jį raštuose kreipiantis į valstybės įmonę (toliau – VĮ). Dėl šios priežasties X. X. nuolat skambina VĮ darbuotojai su klausimais, kurie skirti Įmonei.

Išnagrinėjusi skundą, Inspekcija nustatė, kad Įmonė tvarkė ir teikė trečiosioms šalims X. X. asmeninio telefono ryšio numerį darbinių funkcijų vykdymo tikslu, siedama jį su kitų asmenų asmens duomenimis ir neturėdama nei vienos iš BDAR 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų teisėto tvarkymo sąlygų ir tuo pažeidė BDAR 5 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytą teisėtumo principą. Inspekcija pripažino X. X. skundą pagrįstu, pareiškė Įmonei papeikimą ir pateikė nurodymą.

Įmonė apskundė teismui Inspekcijos sprendimu gautą papeikimą, teigdama, kad Inspekcija sprendimą priėmė neišsiaiškinusi ir nenustačiusi reikšmingų aplinkybių, tačiau VAAT 2019-08-08 sprendimu Įmonės skundą atmetė kaip nepagrįstą. VAAT padarė išvadą, kad Įmonė neįrodė, jog X. X. telefono numerį tvarkė teisėtu, sąžiningu ir skaidriu būdu bei tikslais, dėl kurių telefono numeris buvo tvarkomas po to, kai jis buvo perregistruotas X. X. vardu.

Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija nustatė, kad, įvertinus tai, jog fizinio asmens telefono ryšio numeris priskirtinas asmens duomenų kategorijai, Įmonė, perregistruodama X. X. asmeninį telefono ryšio numerį ir tapdama jo savininku, o vėliau perregistruodama tą patį numerį X. X. vardu, turėjo prisiimti atsakomybę ir įgyvendinti visas prievoles, susijusias su asmens duomenų tvarkymu, nustatytas BDAR. Byloje surinkti įrodymai patvirtina, kad prie VĮ rašto pateiktuose Įmonės prašymuose pateiktas X. X. telefono numeris, o nurodytos informacijos teisingumas (kontaktinis telefono numeris aptariamuose raštuose) buvo patvirtintas Įmonės atstovų, kurie minėtus prašymus užpildė atvykę į VĮ padalinį, todėl visiškai pagrįstai tiek Inspekcijos, tiek pirmosios instancijos teismo buvo prieita prie išvados, kad Įmonė yra atsakinga už tai, kad VĮ Įmonės užsakymų vykdymo tikslais buvo naudojamas Įmonės buvusios darbuotojos X. X. asmeninis telefono ryšio numeris. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija byloje surinktų bei ištirtų įrodymų pagrindu taip pat pritarė pirmosios instancijos teismo išvadai, kad Įmonė neįrodė, jog X. X. telefono numerį tvarkė teisėtu, sąžiningu ir skaidriu būdu bei tikslais, dėl kurių numeris buvo tvarkomas po 2018 m. sausio 26 d., kai numeris buvo registruotas X. X. Vardu, ir Įmonės apeliacinį skundą atmetė.

13. Dėl netinkamai siunčiamo administracinio nusižengimo protokolo (VAAT 2020-07-03 nutartis administracinėje byloje Nr. eI2-2471-1066/2020 (<https://eteismai.lt/byla/202719532643225/eI2-2471-1066/2020>)) (Inspekcijos sprendimas paliktas galioti)

Inspekcija 2019-10-03 gavo X. X. skundą, kuriame X. X. nurodė, kad PK darbuotojai, siekdami jam įteikti administracinio nusižengimo protokolą, atsiuntė registruotą laišką į darbovietę (toliau – Bendrovė), nenurodydami, kad tai yra asmeninio pobūdžio informacija, skirta susipažinti tik adresatui, taip pat ant voko nenurodydami X. X vardo ir pavardės, todėl Bendrovės darbuotojai turėjo praplėsti laišką ir perskaityti jame pateiktą informaciją.

Atsižvelgiant į skundo tyrimo metu gautą informaciją, Inspekcija nusprendė, kad PK įvyko asmens duomenų saugumo pažeidimas, kaip jis apibrėžiamas BDAR 4 straipsnio 12 dalyje, tačiau apie įvykusį pažeidimą PK laiku (per 72 val.) nepranešė Inspekcijai, tuo pažeisdamas BDAR 33 straipsnio 1 dalį. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad dėl įvykusio asmens duomenų saugumo pažeidimo X. X. teisėms ir laisvėms nekilo didelis pavojus, PK neturėjo prievolės apie įvykusį asmens duomenų saugumo pažeidimą informuoti X. X., pateikiant jam BDAR 34 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją.

Inspekcija skundą dalyje dėl pranešimo apie įvykusį asmens duomenų saugumo pažeidimą nepateikimo Inspekcijai per BDAR 33 straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą pripažino pagrįstu ir pateikė PK nurodymą.

X. X apskundė Inspekcijos sprendimą teismui, teigdama, kad Inspekcijos sprendimas turėjo būti griežtesnis, atsižvelgiant į tai, kad PK tokio pobūdžio pažeidimą jau buvo padariusi ir Inspekcija jau buvo jai teikusi nurodymą imtis techninių ir organizacinių priemonių, tačiau jos nėra veiksmingos.

Išnagrinėjęs X. X. skundą teismas konstatavo, kad, nors X. X. nesutinka su Inspekcijos taikytomis poveikio priemonėmis, tačiau nenurodo, kokias poveikio priemones ir kodėl Inspekcija turėjo taikyti; kad Inspekcija atsižvelgė į X. X. nurodytas aplinkybes, jas objektyviai įvertino; kad nėra konkrečių įrodytų aplinkybių, kurios rodytų, kad Inspekcijos pritaikytos priemonės būtų nepakankamos ir būtent tai pažeidžia pareiškėjo teises ir tesėtus interesus ir X. X. skundą atmetė, palikdamas galioti Inspekcijos sprendimą.

14. Dėl donoro asmens duomenų tvarkymo, siunčiant žinutę, skatinančią duoti kraujo (LVAT 2020-07-08 sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2837-968/2020 <https://e-teismai.lt/byla/227044344682231/eA-2837-968/2020>) (Inspekcijos sprendimas paliktas galioti)

Inspekcija 2018-12-06 gavo X. X. skundą, kuriame X. X. nurodė, kad savo telefono ryšio numeriu iš kraujo donorystės įstaigos, kurioje prieš keletą metų buvo davęs kraujo, gavo trumpąją žinutę, skatinančią duoti kraujo, nors nėra davęs sutikimo naudoti jo kontaktinius duomenis pranešimams gauti.

Išnagrinėjusi skundą Inspekcija nustatė, kad, nors kraujo donorystės įstaiga, teikdama X. X. nepageidaujamo turinio žinutę, turėjo viešąjį interesą, apimantį visuomenės skatinimą duoti kraujo, tačiau: 1) kraujo donorystės įstaiga neįrodė, kad siunčiant X. X. pranešimą buvo kilęs realus pavojus trečiojo asmens gyvybei, kuri galėtų būti išgelbėta X. X. davus kraujo; 2) kraujo donorystės įstaigos atliekamos užduotys, vykdomos viešojo intereso labui, arba kraujo donorystės įstaigos pavestų viešosios valdžios funkcijų vykdymas, organizuojant kraujo donorystės veiklą, yra nepakankamai apibrėžtos kraujo donorystę reglamentuojančiuose teisės aktuose, kaip to reikalaujama pagal BDAR 6 straipsnio 1 dalies d ir e punktus bei 3 dalį, taip pat pagal BDAR 9 straipsnio 2 dalies g ir i punktus, kad būtų užtikrintas teisėtumas ir sąžiningas X. X. (ir kitų donorų) duomenų tvarkymas siunčiant jiems kraują duoti raginančius pranešimus; 3) X. X. tokių kraujo donorystės įstaigos veiksmų negalėjo tikėtis 2016 m. teikdamas kraujo donorystės įstaigai savo duomenis ir tokio turinio kraujo donorystės įstaigos pranešimas sukėlė jam neigiamas emocijas. Vertindama šių išvadų visumą, Inspekcija padarė išvadą, kad kraujo donorystės įstaiga, išsiųsdama X. X. kraują duoti raginantį pranešimą, pažeidė BDAR 5 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytą teisėtumo, sąžiningumo ir skaidumo principą ir skyrė jai papeikimą.

Kraujo donorystės įstaiga apskundė Inspekcijos sprendimą teismui.

VAAT 2019-10-08 sprendimu kraujo donorystės įstaigos skundą tenkino – panaikino Inspekcijos sprendimą. Teismo vertinimu, Inspekcija, konstatuodama X. X. interesų pažeidimą, nes jam pareiškėjo išsiųsta SMS žinutė sukėlė neigiamas emocijas, privatų X. X. interesą iškėlė aukščiau viešojo intereso – asmens sveikatos apsaugos ir rūpinimosi žmonių sveikata. Teismo vertinimu, atsižvelgiant į tai, kad X.

X. savo asmens duomenis pateikė donuodamas kraują ir sutiko, kad jo duomenys būtų tvarkomi pareiškėjo informacinėje sistemoje bei kraujo donorų registre, gautas pranešimas negalėjo būti siurprizinis bei sukelti jam neigiamų emocijų. Teismas konstatavo, kad SMS žinučių išsiuntimas kraujo donorams, skatinat juos duoti kraujo, susiklosčius kritinei situacijai, laikytina adekvačia priemone, skatinančia visuomenę duoti kraujo, kuri negali būti pripažįstama pažeidžiančia gavėjo interesus. Kraujo donorystės įstaiga X. X. duomenis tvarkė tuo tikslu, dėl ko jie ir buvo surinkti. Teismo vertinimu, aplinkybė, kad kraujo donorystės įstaigai pavestos vykdyti viešosios valdžios funkcijos nepakankamai apibrėžtos jos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, savaime negali būti pagrindu konstatuoti BDAR nuostatų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą, pažeidimu, kai toks asmens duomenų tvarkymas neginčijamai naudojamas viešojo intereso apsaugai užtikrinti. Kraujo donorystės įstaiga asmens duomenis tvarkė užtikrindama labai aiškiai išreikšto viešojo intereso apsaugą. Pozityvus veikimas, siekiant užtikrinti (sustiprinti) viešojo intereso apsaugą, negali būti laikomas neteisėtu ar iš esmės pažeidžiančiu asmens privatų interesą.

Inspekcija padavė apeliacinį skundą, kuriuo prašė panaikinti pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priimti naują sprendimą – atmesti kraujo donorystės įstaigos skundą.

Apeliacinio teismo teisėjų kolegija konstatavo, kad nei 2016 m. sutikimo turinys, nei kiti bylos duomenys nesudaro pagrindo išvadai, kad X. X. duodant šį sutikimą buvo arba turėjo būti aišku (t. y. kad šis duomenų subjektas buvo informuotas ir galėjo suprasti), jog šie duomenys bus naudojami tokiu būdu, koku jie buvo panaudoti, t. y. asmeninėms SMS žinutėms, skatinančioms duoti kraujo, siuntinėjimui. Vadinas, kraujo donorystės įstaiga (asmens duomenų valdytojas) neįrodė, kad jis iš duomenų subjekto X. X. 2016 m. sutikimo pagrindu gautus asmens duomenis (t. y. telefono numerį, taip pat kitus asmens duomenis, kuriais remiantis SMS žinutės adresatu pasirinktas X. X.) tvarkė turėdamas šio duomenų subjekto sutikimą pastarojo asmens duomenis tvarkyti tokiu būdu, koku jie buvo tvarkomi ginčo atveju.

Įvertinusi byloje surinktą informaciją, apeliacinio teismo teisėjų kolegija taip pat konstatavo, kad nagrinėjamu atveju SMS žinutė X. X. buvo išsiųsta ne todėl, kad 2018 m. lapkričio 29 d. dėl išskirtinės, vienkartinio pobūdžio, ekstraordinarinės situacijos buvo iškilusi tiesioginė grėsmė paties X. X. ar kito konkretaus fizinio asmens gyvybiniam interesams, o siekiant papildyti atitinkamos kraujo grupės kraujo komponentų atsargas. Šiuo aspektu pabrėžtina, kad 2018 m. susiklosčiusi situacija dėl konkrečios kraujo grupės kraujo komponentų atsargų trūkumo yra nepakankama BDAR 6 straipsnio 1 dalies d punkto taikymui dar ir dėl to, kad byloje nėra jokių duomenų apie neatidėliotiną poreikį išnaudoti tą dieną buvusias šios kraujo grupės kraujo komponentų atsargas gelbėjant konkrečių fizinių asmenų gyvybes. Teisėjų kolegijos vertinimu, tokios situacijos, kokia susiklostė kraujo donorystės įstaigoje nagrinėjamą 2018 m. dieną, kai kyla poreikis papildyti konkrečios kraujo grupės kraujo komponentų atsargas iki optimalaus lygio, dėl kraujo donorystės įstaigos vykdomos veiklos specifikos, vertintinos kaip standartinės, periodiškai pasikartojančios (arba galinčios pasikartoti) ir dėl to nesunkiai prognozuojamos. Tokio pobūdžio situacijoms kraujo donorystės įstaiga turi ir galimybę, ir pareigą tinkamai pasiruošti iš anksto, be kita ko, tinkamai reglamentuoti kraujo donorų asmeninių duomenų tvarkymą (pvz., gauti aiškius duomenų subjektų (kraujo donorų) sutikimus jų asmens duomenų tvarkymui tokiu būdu ir pan.).

Taip pat nagrinėjamoje byloje nenustatyta, kad Europos Sąjungos ar Lietuvos teisės aktuose būtų konkrečiai reglamentuota, jog kraujo donorystės įstaiga, vykdydama savo funkcijas tokiose situacijose, kokia susiklostė nagrinėjamoje byloje, turi teisę asmens duomenis tvarkyti BDAR 6 straipsnio 1 dalies e punkto pagrindu. Tai nenustatyta ir, *inter alia* (be kita ko), bylai aktualios redakcijos Lietuvos Respublikos kraujo donorystės įstatyme, nei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintuose Kraujo donorų registro nuostatuose.

Apibendrinusi išdėstytus argumentus, teisėjų kolegija nusprendė, kad Inspekcija sprendimu pagrįstai konstatavo, kad kraujo donorystės įstaiga, išsiųsdama X. X. kraują duoti raginantį pranešimą, pažeidė BDAR 5 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytą teisėtumo, sąžiningumo ir skaidumo principą, ir nusprendė pagrįstu pripažinti šio asmens skundą (ADTAĮ 31 str. 1 d.) bei kraujo donorystės įstaigai pareikšti papeikimą (BDAR 58 str. 2 d. (b) p.). Teisėjų kolegijos vertinimu, Inspekcijos

pritaikytos poveikio priemonės nagrinėjamu atveju yra teisingos ir proporcingos, todėl Inspekcijos apeliacinis skundas buvo patenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas, o Inspekcijos sprendimas paliktas galioti.

15. Dėl duomenų subjekto telefono numerio perdavimo tretiesiems asmenims (VAAT 2020-09-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. Ei2-1049-872/2020 <https://e-teismai.lt/byla/25782973060022/ei2-1049-872/2020> (Inspekcijos sprendimas paliktas galioti))

Inspekcija 2019-02-06 gavo X. X. 2019-02-06 skundą, kuriame X. X. nurodė, kad 2018-08-30 kreipėsi į Įmonę dėl atitinkamų paslaugų, X. X. buvo pasakyta, kad jo telefono numeris ir prašymas bus perduotas atitinkamam specialistui. Įmonės specialistas X. X. telefono numerį perdavė sodininkų bendrijos pirmininkei, kad būtų nustatyta X. X. tapatybė, nes nėra aišku, kam reikia X. X. prašytų paslaugų. Išnagrinėjusi skundą, Inspekcija priėmė sprendimą, kuriuo konstatavo, jog X. X. davė sutikimą tvarkyti jo asmens duomenis (telefono numerį) tik jo skundo tyrimo tikslais ir X. X. skundą dalyje dėl duomenų perdavimo bendrijos pirmininkei pripažino pagrįstu, Įmonei pažeidus BDAR 5 straipsnio 1 dalies a punktą, o taip pat ir BDAR 12 straipsnio 3 dalį ir 15 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į tai, kad Įmonė pavėlavo pateikti atsakymą į X. X. prašymą įgyvendinti jo, kaip duomenų subjekto, teises.

Įmonė Inspekcijos sprendimo dalį, kuria skundas buvo pripažintas pagrįstu, o taip pat dalį, kuria Įmonei pateiktas nurodymas, apskundė teismui, savo skundą grįsdama tuo, kad gavo X. X. sutikimą tvarkyti jo asmens duomenis skundo tyrimo tikslais.

Teismas, įvertinęs X. X. sutikimo turinį ir jo pateikimo aplinkybes, konstatavo, jog šis sutikimas buvo duotas tik ta apimtimi, kiek tai susiję su X. X. skundo nagrinėjimu. Nei šio sutikimo turinys, nei kiti bylos duomenys nepatvirtina, jog X. X. duodant šį sutikimą buvo ar turėjo būti aišku (t. y., kad duomenų subjektas buvo informuotas ir galėjo suprasti), jog šie duomenys bus naudojami tokiu būdu, koku jie buvo panaudoti, t. y. perduoti bendrijos pirmininkui. Teismas sutinka su Inspekcijos atstovo argumentu, jog Įmonės darbuotojas turėjo papildomai paklausti X. X., ar gali atskleisti jo tapatybę tretiesiems asmenims. Teismas padarė išvadą, jog Įmonė neįrodė, kad ji iš duomenų subjekto 2018-08-30 sutikimo pagrindu gautus asmens duomenis (telefono numerį) tvarkė turėdama šio duomenų subjekto sutikimą jo duomenis tvarkyti tokiu būdu, koku jie buvo tvarkomi kilusio ginčo atveju.

Apibendrinusi išdėstytus argumentus, teisėjų kolegija padarė išvadą, kad Inspekcija sprendime pagrįstai konstatavo, jog Įmonė, perdavusi X. X. telefono numerį bendrijos pirmininkui, pažeidė BDAR 5 str. 1 d. a punkte nustatytą teisėtumo, sąžiningumo ir skaidrumo principą ir nusprendė pripažinti pagrįstu trečiojo suinteresuoto asmens skundą bei pateikė Įmonei nurodymą. Teisėjų kolegijos vertinimu, Inspekcijos pritaikytos poveikio priemonės nagrinėjamu atveju yra teisingos ir proporcingos ir Įmonės skundą atmetė, palikdama galioti Inspekcijos sprendimą.

16. Dėl asmens duomenų apie buvusią skolą viešinimo Užprotestuotų vekselių registre (LVAT 2020-10-14 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3694-968/2020 <https://eteismai.lt/byla/81826458908218/eA-3694-968/2020>) (Inspekcijos sprendimas dalyje panaikintas ir perduotas nagrinėti iš naujo)

Inspekcija 2019-02-12 gavo X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad interneto tinklalapyje <https://notarurumai.lt/info-registras/vekseliai> skelbiama informacija, kad X. X. yra skolingas pagal vekselį, nors X. X. teigimu, jis šį vekselį apmokėjo 2018 m. Skunde X. X. pažymėjo, kad tiek notaras, tiek Notarų rūmai atsisako pašalinti X. X. viešai skelbiamus asmens duomenis, nurodydami, kad „joks įstatymas neįpareigoja“ tai atlikti.

Išnagrinėjusi skundą Inspekcija padarė išvadą, kad notaras Užprotestuotų vekselių registre (toliau šioje dalyje – Registras) paskelbdamas informaciją, kad X. X. yra skolingas pagal vekselį bei nurodydamas jo vardą, pavardę, adresą, vekselio sumą, šiuos asmens duomenis tvarkė vykdydama atitinkamų teisės aktų reikalavimus, t. y. vadovaudamasi BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punktu. Inspekcija

konstatavo, kad paminėti teisės aktai nereglamentuoja nurodytų duomenų viešinimo trukmės, t. y. nenustato, kad vekselio mokėtojiui po protesto įforminimo apmokėjus mokėtiną sumą ir notarui pateikus tai įrodančius dokumentus, duomenys apie užprotestuotą dėl neapmokėjimo vekselį pašalinami iš Registro. Inspekcija akcentavo, kad dėl to notaras ne tik neturi pareigos tokią informaciją tikslinti, bet net ir neturi teisės tai atlikti. Taip pat Inspekcija konstatavo, kad termino, kurį laiką minėti asmens duomenys skelbiami viešai, nenustatymas sudaro prielaidas pažeisti BDAR 5 straipsnio 1 dalies e punkte numatytą saugojimo trukmės apribojimo principą (asmens duomenys turi būti laikomi tokia forma, kad duomenų subjektų tapatybę būtų galima nustatyti ne ilgiau, nei tai yra būtina tais tikslais, kuriais duomenys yra tvarkomi). Todėl šiuo metu esantis teisinis reglamentavimas yra ydingas, tikslinga jį keisti, suderinant su BDAR.

Sprendime Inspekcija nusprendė (1) atmesti X. X. skundą, (2) kreiptis į Teisingumo ministeriją su siūlymu svarstyti dėl atitinkamų teisės aktų suderinimo su BDAR.

X. X. apskundė Inspekcijos sprendimą teismui teigdamas, kad Inspekcija, nustačiusi jo asmens duomenų tvarkymo pažeidimus, jo skundą turėjo patenkinti ir įpareigoti atsakingus asmenis ištaisyti nustatytus asmens duomenų tvarkymo pažeidimus.

VAAT 2020-01-06 sprendimu X. X. skundą iš dalies tenkino, panaikino ginčijamo sprendimo dalį, kuria skundas atmestas kaip nepagrįstas, ir įpareigojo Inspekciją iš naujo išnagrinėti X. X. skundą.

Teismas pritarė Inspekcijos pozicijai, kad nagrinėjamu atveju pagal BDAR 6 straipsnio 3 dalį nacionalinė teisė turi nustatyti duomenų tvarkymo tikslą, duomenų skelbimo mechanizmą, įtvirtinančią konkrečias duomenų subjekto pagrindinių teisių ir interesų apsaugos priemones. Taip pat teismas pritarė Inspekcijos pozicijai kreiptis į Teisingumo ministeriją su siūlymu svarstyti dėl teisės aktų suderinimo su BDAR (2 p.). Teismas pabrėžė, kad Inspekcija šiuo aspektu pasielgė teisėtai ir savo kompetencijos ribose (BDAR 57 str. 1 d. c p.), todėl teismas nurodė, kad šią ginčijamo sprendimo dalį naikinti nėra nei teisinio, nei faktinio pagrindo. Teismas priėjo prie išvados, kad įstatymų leidėjas turi nedelsdamas spręsti dėl teisės aktų atitikimo BDAR reikalavimams.

Tačiau teismas pabrėžė, kad ginčijamas sprendimas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) požiūriu yra individualus administracinis aktas, todėl jam taikomi šio įstatymo 8 straipsnyje nustatyti reikalavimai. Pagal VAĮ straipsnio 1 dalį individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos. Individualiame administraciniame akte taip pat turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos ir nurodyta akto apskundimo tvarka (VAĮ 8 str. 2 d.).

Teismas, įvertinęs ginčijamo sprendimo turinį, teisinį reguliavimą bei aktualią administracinių teismų praktiką, priėjo prie išvados, kad ginčijamo sprendimo dalis, kuria X. X. skundas atmestas tuo pagrindu, kad asmens duomenys tvarkomi pagal teisės aktų reikalavimus, todėl atitinka BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punkto reikalavimus, neatitinka VAĮ 8 straipsnio 1 dalies ir BDAR.

Teismas priėjo prie išvados, kad atitinkami teisės aktai prieštarauja BDAR tuo aspektu, kad nenustato asmens duomenų tvarkymo tikslo ir termino, todėl teismas išaiškino, kad šiuo atveju turi būti vadovaujama BDAR nuostatomis. BDAR preambulėje išdėstytos nuostatos, BDAR nustatyti tikslai ir principai lemia, kad asmens duomenų apsauga turi būti užtikrinta ir tais atvejais, kai asmens duomenys tvarkomi įstatyme įtvirtintos prievolės pagrindu.

Inspekcija VAAT sprendimą apskundė LVAT, prašydama pakeisti pirmosios instancijos teismo sprendimo dalį, kuria tenkintas X. X. skundas ir Inspekcija įpareigota jai teiktą X. X. 2019-02-12 skundą išnagrinėti iš naujo.

Apeliacinės instancijos teismo nagrinėjamo ginčo dalykas – X. X. asmens duomenų tvarkymo užprotestuotų dėl neapmokėjimo ar neakceptavimo vekselių viešajame registre teisėtumas.

LVAT 2020-10-14 nutartyje pabrėžė, kad nei ADTAĮ, nei BDAR priežiūros institucijai (Inspekcijai) nėra įtvirtinta ribojimų imtis taisomųjų veiksmų vien tik dėl to, kad konkrečių asmens duomenų tvarkymas atskirais aspektais (atskirais duomenų tvarkymo etapais) yra susijęs su nacionaliniuose teisės aktuose įtvirtinta tokių asmens duomenų tvarkymo teisine prievole (BDAR 6 str.

1 d. (c) p.), todėl Inspekcijos teiginius dėl to, kad ginčijamu sprendimu teisėtai ir pagrįstai X. X. 2019-02-12 skundas atmestas vien dėl to, kad Inspekcija esą neturėjo teisės pasielgti kitaip galiojant aktualiam nacionaliniam teisiniam reguliavimui, kuris įtvirtintas šiuo metu dėl asmens duomenų tvarkymo Registre, atmetė kaip nepagrįstus.

LVAT Inspekcijos skundą atmetė ir paliko galioti VAAT 2020-01-06 sprendimą.

17. Dėl Inspekcijos sprendimo atsisakyti nagrinėti skundą kaip nepriklausantį Inspekcijos kompetencijai (LVAT 2020-11-04 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1772-822/2020) (<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=fa99fcb6-ae61-43a9-850e-36aacc92f828>) (Inspekcijos sprendimas paliktas galioti)

Inspekcija 2018-02-01 gavo X. X. skundą, tačiau nustačiusi, kad X. X. skundžiasi dėl galimai nusikalstamų veikų, įtvirtintų BK, atsisakė jį nagrinėti kaip nepriklausantį Inspekcijos kompetencijai ir persiuntė jį atitinkamus tyrimus atliekančioms teisėsaugos institucijoms.

X. X. Inspekcijos sprendimą apskundė teismui, prašydamas Inspekcijos sprendimą panaikinti ir įpareigoti Inspekciją atlikti veiksmus dėl viešojo intereso gynimo, susijusio su teisėsaugos institucijų veiksmis (neveikimu).

Pirmosios instancijos teismas X. X. skundą atmetė, nustatęs, kad X. X. į Inspekciją kreipėsi dėl galbūt nusikalstamų veikų, įtvirtintų BK, todėl Inspekcija pagrįstai atsisakė nagrinėti pareiškėjo skundą bei persiuntė jį kompetentingoms institucijoms.

X. X. su tokia pirmosios instancijos teismo išvada nesutiko, teigdamas, kad pirmosios instancijos teismo sprendimas yra suklastotas ir prieštaringas, kad pirmosios instancijos teismas turėjo jo skundą persiųsti Generalinei prokuratūrai, kad Inspekcijos pareiga yra informuoti X. X. apie tikruosius ikiteisminio tyrimo numerius ir atlikti kitus teisėsaugos institucijoms priskirtinus veiksmus. Apeliaciniu skundu X. X. prašo klausimą išspręsti iš esmės dėl viešojo intereso gynimo bei pirmosios instancijos teismo sprendimą persiųsti Specialiųjų tyrimų tarnybai ir imtis skubių administracinių priemonių.

LVAT nutartyje teisėjų kolegija pažymėjo, kad nagrinėjamos administracinės bylos dalykas – Inspekcijos veiksmai priimant ginčijamą sprendimą, o ne teisėsaugos, savivaldybės ir (ar) X. X. skunde Inspekcijai nurodytų advokatų veiksmai. Teisėjų kolegija papildomai patikrinusi bylą sutiko su pirmosios instancijos teismo atliktu įrodymų vertinimu bei teisės taikymu, pritarė pirmosios instancijos teismo sprendimo motyvams ir jų nebekartoję, tačiau atsižvelgdama į X. X. apeliacinio skundo argumentus, juos papildė, tačiau X. X. apeliacinį skundą atmetė ir paliko galioti Inspekcijos sprendimą.

18. Dėl sveikatos duomenų atskleidimo trečiajam asmeniui, kai trečiasis asmuo įgyvendina teisę susipažinti su duomenimis (VAAT 2020-11-09 nutartis administracinėje byloje Nr. eI2-4113-809/2020) (<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/paieska.aspx?detali=2&bnr=eI2-4113-809/2020%20&byloseilesnr=&procesinisnr=&eilnr=False&tid=14&trid=&br=&dr=&nuo=&iki=&teis=&tk=&bb=&rakt=&txt=&kat=&term=&ikir=False>) (Inspekcijos sprendimas paliktas galioti)

Inspekcija 2020-02-14 gavo X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad medicinos paslaugas teikianti bendrovė (toliau – Bendrovė) trečiajam asmeniui atskleidė informaciją apie X. X. teiktas medicininės paslaugas. Be to, X. X. skundėsi dėl Bendrovės suklastotų dokumentų.

Išnagrinėjusi skundą Inspekcija nustatė, kad trečiasis asmuo mokėjo už X. X. Bendrovės suteiktas medicininės paslaugas ir iš Bendrovės gavo tai patvirtinantį dokumentą, ir padarė išvadą, kad Bendrovės trečiajam asmeniui pateikta informacija yra ir jo asmens duomenys, todėl Bendrovės raštas vertintinas ne kaip X. X. asmens duomenų atskleidimas, o kaip trečiojo asmens, kaip duomenų subjekto, teisės susipažinti su savo asmens duomenimis pagal BDAR 15 straipsnį įgyvendinimas ir X. X. skundą atmetė. Dėl dokumentų klastojimo X. X. buvo nurodyta, kad jis turi teisę kreiptis į policijos įstaigą.

X. X. Inspekcijos sprendimą apskundė teismui.

Teisėjų kolegija konstatavo, kad informacija apie duomenų subjekto mokėjimus už paslaugas laikytina jo asmens duomenimis, todėl Inspekcija pagrįstai konstatavo, jog X. X. argumentas, kad jis nedavė sutikimo teikti jo duomenis tretiesiems asmenims, atmestinas, kadangi, įgyvendinant BDAR 15 straipsnyje nustatytą subjekto teisę, BDAR 6 ir (ar) 9 straipsniuose nustatytos asmens duomenų tvarkymo teisėtumo sąlygos nėra taikomos.

Teismas sutiko su Inspekcijos padaryta išvada, kad Bendrovės raštas nepažeidė BDAR reikalavimų ir minėta Bendrovė pateikė trečiajam asmeniui su juo susijusius duomenis tik ta dalimi, kuria buvo prašoma, t. y. neatskleisdama informacijos apie X. X. sveikatos būklę bei atliktas paslaugas, o tik nurodyma teiktų paslaugų bendrą kainą.

Teismas X. X. skundą atmetė ir paliko galioti Inspekcijos sprendimą.

19. Dėl antstolio veiksmų, vykdančių užklausas NTR (LVAT 2020-12-09 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3259-629/2020 (<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaijeska/tekstas.aspx?id=57c51bca-554e-4287-af05-03052236aaff>) (Inspekcijos sprendimas panaikintas ir perduotas nagrinėti iš naujo))

Inspekcija 2019-02-28 gavo X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad X. X. patikrinus Nekilnojamojo turto registre (toliau – NTR) asmens duomenų teikimo suvestinę, paaiškėjo, kad antstolis Y. Y. ne kartą teikė užklausas apie X. X. nekilnojamąjį turtą.

Inspekcija, atsižvelgdama į tai, kad šiuo atveju vykdančių vykdomąją bylą antstolio Y. Y. užklausa atliktos vadovaujantis BDAR 6 straipsnio 1 dalies e punktu, renkant duomenis apie kitą asmenį, ne apie X. X., nustatė, kad nėra pagrindo konstatuoti, kad antstolis Y. Y. ir jo kontoros darbuotoja atliko X. X. asmens duomenų paiešką NTR Centriniam duomenų banke ir pažeidė BDAR nuostatas ir X. X. skundą atmetė.

X. X. apskundė Inspekcijos sprendimą teismui teigdamas, kad Inspekcija jokio realaus tyrimo neatliko, o apsiribojo antstolio gautu paaiškinimu, kad antstolis apie X. X. duomenų nerinko, o rinko duomenis apie kitą asmenį. X. X. vertinimu, Inspekcija net nesiaiškino, ar antstolis realiai peržiūrėjo detalius NTR įrašus apie X. X., net nesikreipė į Registrų centrą, kad šis pateiktų informaciją, ar tikrai antstolis rinko informaciją apie kitą asmenį.

Pirmosios instancijos teismas 2019-10-19 sprendimu skundžiamą Inspekcijos sprendimą panaikino ir įpareigojo Inspekciją iš naujo išnagrinėti X. X. skundą.

Nagrinėjamu atveju kolegija nekecionavo Inspekcijos nustatyto fakto, kad antstolio užklausa Antstolių informacinėje sistemoje buvo atlikta vykdomosios bylos kontekste, ieškant informacijos apie visus nekilnojamojo turto objektus, kuriuose yra įrašai su pagrindinio skolininko (ne X. X.) asmens duomenimis, ir to fakto, kad antstoliui duomenys teikti pagal Antstolių informacinės sistemos naudojimo sutartį, tačiau atkreipė dėmesį į tai, kad X. X., kuris nėra minėtos vykdomosios bylos dalyvis, Inspekcijai kėlė klausimą, kodėl kelis kartus ir skirtingais laikais buvo peržiūrėti jo, kuris nėra vykdomosios bylos dalyvis, detalūs nekilnojamojo turto registro duomenys, o X. X. apie tai nebuvo informuotas ir sutikimo nedavė. Teismo vertinimu, asmens duomenų peržiūrėjimas (nors ir vykdomosios bylos kontekste), nesant tam teisėto pagrindo ir pažeidus BDAR 5 straipsnio 1 dalyje su duomenų tvarkymu susijusius principus, būtų pagrindas konstatuoti asmens duomenų tvarkymo neteisėtumą.

Teismas sprendime atkreipė dėmesį, kad Registrų centro rašte Inspekcijai aiškiai nurodyta, jog ginčo atveju X. X. nekilnojamojo turto registro įrašas su istorija buvo peržiūrėtas (o ne galimai peržiūrėtas) ir kelis kartus skirtingais laikais. Inspekcija skundžiamame sprendime dėl antstolio ir Registrų centro raštuose pateiktos informacijos prieštaravimo nepasisakė ir šių aplinkybių nagrinėdama X. X. skundą netyrė.

Nustatytos aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad Inspekcija skundžiamą sprendimą priėmė neatlikusi išsamaus tyrimo, o sprendimas pagrįstas tik antstolio subjektyviais samprotavimais dėl duomenų tvarkymo teisėtumo. Nustatytų aplinkybių kontekste kolegija konstatavo, kad nagrinėjamu atveju tik atlikus X. X. skundo išsamų tyrimą yra galimas išvados darymas apie X. X., kuris nėra vykdomosios bylos dalyvis, asmens duomenų tvarkymo (nekilnojamojo turto duomenų peržiūrėjimo, X.

X. NTR įrašo su istorija vykdomoje byloje buvimu/nebuvimu, trečiųjų asmenų (vykdomosios bylos skolininko, išieškotojo ir kt.) susipažinimo/nesusipažinimo su X. X priklausančio NTR išrašu su istorija, šių duomenų vykdomoje byloje išsaugojimu/neišsaugojimu ir pan.) teisėtumo ir atitikimo BDAR 5 straipsnio 1 dalyje nustatytiems principams ir BDAR 6 straipsnio 1 dalyje nustatytiems teisėto duomenų tvarkymo kriterijams.

Inspekcija apskundė VAAT 2019-10-19 sprendimą, prašydama jį panaikinti ir priimti naują sprendimą – X. X skundą atmesti kaip nepagrįstą, motyvuodama tuo, kad nustačius faktą, kad antstolis nesiekė rinkti duomenų apie X. X., Inspekcijai priimant sprendimą, nebuvo teisiškai reikšminga nustatyti, dėl kokių priežasčių jis vykdomoje byloje rinko duomenis apie skolininką (ne X. X.) kelis kartus, o taip pat tuo, kad antstolis negali būti laikomas atsakingu už tai, kad jam renkant vieno asmens duomenis, atsižvelgiant į NTR duomenų teikimo būdus ir formas, bus pateikti ir kitų asmenų duomenys. Tačiau apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija konstatavo, kad byloje nustatytų faktinių duomenų pagrindu akivaizdu, jog išsamiai šis aspektas nebuvo ištirtas ir įvertintas; Inspekcija taip pat netyrė bei sprendime nenurodė, ar X. X. duomenys nebuvo atskleisti tretiesiems asmenims, taip pat nepasisakė dėl antstolio pareigos informuoti X. X., kuris nėra vykdomosios bylos dalyvis, apie jo asmens duomenų rinkimą.

Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija Inspekcijos skundą atmetė, o VAAT 2019-10-19 sprendimą paliko nepakeistą.

20. Dėl asmens duomenų tvarkymo skolos išieškojimo tikslu (LVAT 2020-12-09 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-4388-968/2020 (<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaiska/tekstas.aspx?id=ff73badf-f88b-4739-846d-2df1b49c6701>) (Inspekcijos sprendimas panaikintas ir perduotas nagrinėti iš naujo).

Inspekcija 2019-04-12 gavo X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad X. X. gavo pranešimą iš Bendrovės apie įsiskolinimą už paslaugas, nors iš karto sumokėjo įsiskolinimą ir informavo apie tai Bendrovę, pastaroji vis vien perdavė jo duomenis skolas išieškančiai Įmonei. X. X. nurodė, kad Bendrovė tinkamai jo neinformavo apie tvarkomus asmens duomenis, jų tinkamai netikslino, kaip to reikalauja BDAR; kad Bendrovė tvarko asmens duomenis, apie kuriuos nenurodo Asmens duomenų politikoje.

Inspekcija išnagrinėjo X. X. skundą ir 2019-07-01 sprendimu jį atmetė. Sprendime konstatavo, kad Bendrovė duomenis Įmonei perdavė ne kaip kitam duomenų valdytojui, o kaip įgaliotam duomenų tvarkytojui. BDAR nenumato jokių sąlygų, dėl kurių duomenų valdytojas negalėtų perduoti duomenų tvarkymo duomenų tvarkytojui, taip pat perdavimui nėra keliami jokie reikalavimai, sąlygos, terminai ar pan. Bendrovė apie tai informavo X. X. jo sutartyje nurodytu el. pašto adresu. Taip pat X. X. pranešimą apie skolą gavo tą pačią dieną kitu elektroniniu paštu. X. X. Apie apmokėjimą neinformavo Bendrovės, todėl ji perdavė jo duomenis Įmonei (duomenų tvarkytojui). Inspekcija sprendime nustatė, kad nėra pagrindo teigti, kad Bendrovė perdavė žinomai neteisėtus duomenis, asmens duomenų tvarkymo principai pažeisti nebuvo. Inspekcija padarė išvadą, kad Bendrovė apie sumokėjimą sužinojo 2019-04-12 ir 2019-04-26 informavo Įmonę apie skolos padengimą, todėl duomenis patikslino per protingą terminą. Inspekcija laikėsi pozicijos, kad ir iki BDAR galiojusio ADTAĮ (iki 2018 m. liepos 15 d. galiojusi redakcija) 21 straipsnio 3 dalies nuostatos buvo taikomos tik tuo atveju, kai skolininkų duomenys buvo teikiami kitam duomenų valdytojui, o ne duomenų tvarkytojui. Inspekcija taip pat padarė išvadą, kad X. X. buvo tinkamai informuotas apie duomenų tvarkymą, nes pagal Skaidrumo užtikrinimo pagal Reglamentą (ES) 2016/679 gaires, kai duomenų tvarkymas jau pradėtas iki 2018-05-25, duomenų valdytojas turi bent viešai paskelbti apie kaupiamos informacijos pasikeitimus. Inspekcijos vertinimu, Bendrovė savo interneto svetainėje skelbia Asmens duomenų tvarkymo politiką, kurioje nurodyta, kad asmens duomenys gali būti atskleisti skolų administravimą vykdančioms ir (arba) jungtines skolininkų rinkmenas tvarkančioms asmenims. BDAR nenumato duomenų valdytojui prievolės duomenų subjektą informuoti būtent apie konkrečius duomenų gavėjus, gali būti pateikta informacija apie asmens duomenų gavėjų kategorijas (BDAR 13 str. 1 d. e p.). Pasisakydama dėl duomenų, nenurodytų Bendrovės Asmens

duomenų politikoje, tvarkymą, Inspekcija padarė išvadą, kad Bendrovė iš tiesų tvarko daugiau duomenų nei nurodyta jos Asmens duomenų politikoje ir tai, kad minėtoje politikoje pateikiamas baigtinis sąrašas duomenų gali klaidinti duomenų subjektus, todėl įpareigojo Bendrovę patikslinti Asmens duomenų politiką. Tuo pačiu vertino, kad pagal BDAR 13 straipsnio 4 dalį ir 14 straipsnio 5 dalies 4 punktą informacija neturi būti pateikta duomenų subjektui, jeigu jis ją turi. Taigi laikė, kad X. X. nurodoma informaciją jis turi ir ji tvarkoma teisėtai.

X. X. apskundė Inspekcijos sprendimą teismui, savo nesutikimą grįsdamas šiais aspektais: 1) neteisingai nustatytos faktinės aplinkybės, susijusios su informavimu apie skolos padengimą; 2) skundžiamu sprendimu nustatytas neproporcingai trumpas terminas X. X. sureaguoti į galimą duomenų perdavimą; 3) duomenų subjektui (X. X.) perkeltos duomenų valdytojui priklausančios skaidrumo ir duomenų tikslumo pareigos; 4) Inspekcija pasisakė ne dėl visų X. X. skunde keltų reikalavimų.

Pirmosios instancijos teismas panaikino Inspekcijos sprendimo dalį, kuria liko neišnagrinėta X. X. skundo dalis dėl Įmonės pranešimo, kuriame nurodyta, kad X. X. duomenys gali būti perduoti tretiesiems asmenims, ir įpareigojo dėl šios dalies Inspekciją priimti naują sprendimą, kitą skundo dalį teismas atmetė kaip nepagrįstą.

X. X., nesutikdamas su pirmosios instancijos teismo sprendimo dalimi, kuria jo skundas buvo atmestas, padavė apeliacinį skundą, kurį grindė, be kita ko, tuo, kad pirmosios instancijos teismas tikrinamame sprendime dalį ginčijamo Inspekcijos sprendimo pripažino pagrįstu ir teisėtu, nepaisydamas to, kad: (1) šią ginčijamo sprendimo dalį Inspekcija grindė prieštarais įrodymais, o esminę reikšmę turinčių faktinių aplinkybių buvimą konstatavo nesurinkusi visų įrodymų; (2) Inspekcija, tirdama X. X. skundą, pažeidė pareigą informuoti skundo pateikėją, dėl to jam nebuvo suteikta galimybė pateikti paaiškinimus ir turimus įrodymus (telefoninio pokalbio garso įrašus); (3) teismas netinkamai įvertino X. X. ir duomenų valdytojo pokalbių, vykusių 2019-04-10, įtaką Inspekcijos sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui.

Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegijai konstatavo, kad ginčo atveju buvo tvarkomi X. X. asmens duomenys, siekiant administruoti X. X. išskolinimą už paslaugas (toliau – ir ginčo asmens duomenys) ir padarė išvadą, kad nėra pagrindo nesutikti su Inspekcijos sprendime konstatuota aplinkybe, kad nagrinėjamu atveju ginčo duomenų valdytojas yra Bendrovė, o tvarkytojas – Įmonė.

Teisėjų kolegija taip pat padarė išvadą, kad Inspekcijai atliekant X. X. skundų tyrimą, duomenų valdytojas ir duomenų tvarkytojas, įgyvendindami atskaitomybės principą (BDAR 5 str. 2 d.), pirmiausiai turėjo pareigą įrodyti, kad nagrinėjamu atveju ginčo asmens duomenys buvo tvarkomi laikantis teisėtumo, sąžiningumo, skaidrumo, tikslo apribojimo, duomenų kiekio mažinimo, tikslumo principų, o kartu nepažeidžiant X. X., kaip duomenų subjekto, teisių. Nagrinėjamu atveju Bendrovė ir Įmonė privalėjo pirmiausiai pateikti faktinius duomenis, pagrindžiančius tai, kad ginčo atveju Bendrovė turėjo tiek teisinį, tiek faktinį pagrindą X. X. asmens duomenis, reikalingus X. X. konkrečiam išskolinimui už paslaugas administruoti, perduoti skolų išieškojimo Įmonei ir kad pastaroji turėjo pakankamą pagrindą, naudodamasi ginčo asmens duomenimis, atlikti veiksmus, nukreiptus į konkrečios skolos išieškojimą. Atitinkamai Inspekcija privalėjo įvertinti ir nustatyti, ar duomenų valdytojo ir tvarkytojo pateiktų paaiškinimų ir įrodymų pakanka konstatuoti, kad nagrinėjamu atveju ginčo duomenys buvo tvarkomi tikslu – X. X. atžvilgiu atlikti konkrečios skolos išieškojimo veiksmus – suderinamu būdu ir kad tai darant buvo laikomasi teisėtumo, sąžiningumo, skaidrumo, tikslo apribojimo, duomenų kiekio mažinimo, tikslumo principų, o kartu nepažeidžiamos X. X., kaip duomenų subjekto, teisės. Atlikdama X. X. skundų tyrimą Inspekcija privalėjo atlikti faktinių aplinkybių tyrimą, teisinį nustatytų faktų vertinimą, nustatyti ne pavienes faktines aplinkybes, o juridinių faktų visetą, būtiną ir pakankamą teisės normoms taikyti, taip pat išklausti skundus pateikusį duomenų subjektą, iširti ir įvertinti jo nurodytas aplinkybes ir pateiktus įrodymus.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad Inspekcija: sprendime padarė išvadas tik remdamasi Bendrovės ir Įmonės pateiktais įrodymais, nepagrįstais paaiškinimais ir suteikta informacija; nepašalino akivaizdžių prieštaravimų tarp X. X. ir trečiųjų suinteresuotų asmenų paaiškinimų ir pateiktos informacijos bei įrodymų; neatliko aktyvių tyrimo veiksmų. Įvertinus paminėtas aplinkybes, Teisėjų

kolegija konstatavo, kad Inspekcija ginčijamame sprendime prie išvados, jog pareiškėjas nebuvo padengęs įsiskolinimo ir apie tai nebuvo informavęs duomenų valdytojo dar iki duomenų perdavimo duomenų tvarkytojui, todėl ginčo asmens duomenys buvo tvarkomi nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymo principų, priėjo prieštaraujančių įrodymų pagrindui, tų prieštaravimų neišanalizavusi ir jų nepašalinusi. Teisėjų kolegija, nesutikdama su pirmosios instancijos teismo pozicija dėl į bylą pateiktų pokalbių įrašų teisinės reikšmės ginčijamo Inspekcijos sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, konstatavo, kad nustatyti įrodymų vertinimo trūkumai turėjo esminės reikšmės tiriant X. X. Inspekcijai pateiktus skundus.

Teisėjų kolegija sprendžia, kad nutartyje paminėti pažeidimai laikytini esminiais pažeidimais, atliekant administracinę procedūrą, dėl to nebuvo užtikrintas objektyvus visų aplinkybių įvertinimas bei viso Inspekcijos sprendimo pagrįstumas. Nustačius esminius administracinės procedūros pažeidimus Inspekcijai tiriant duomenų subjekto skundus, Inspekcijos sprendimas naikintinas, o Inspekcija įpareigotina X. X. jai teiktus skundus išnagrinėti iš naujo.

Apibendrinama išdėstytus argumentus teisėjų kolegija sprendė, kad pirmosios instancijos teismas iš dalies netinkamai sprendė dėl viešojo administravimo subjekto surinktų ir vertintų įrodymų, todėl pakeitė pirmosios instancijos teismo rezoliucinę dalį, nutardama X. X. skundą tenkinti, o Inspekcijos 2019-07-01 sprendimą panaikinti ir įpareigoti Inspekciją X. X. skundą išnagrinėti iš naujo.

21. Dėl vaizdo stebėjimo, išeinančio už stebėjamą vykdančio asmens privačios teritorijos ribų (LVAT 2020-12-16 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3499-629/2020 (<http://liteko.teismai.lt/viesaspresdimupaiaska/tekstas.aspx?id=be6ef54e-c755-407e-a893-11d3b5888c25>) (Inspekcijos sprendimas paliktas galioti pagal VAAT sprendimą administracinėje byloje Nr.eI-5416-535/2019)

Inspekcija 2019-03-29 gavo X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad byloje ROIK buvo pateikta filmuota vaizdo stebėjimo kamerų medžiaga, iš kurios jis suprato, kad Y. Y. stebi jo privačią teritoriją.

Išnagrinėjusi skundą, Inspekcija padarė išvadą, kad: (1) Y. Y. vykdytas vaizdo stebėjimas, kiek jis buvo vykdomas ne jam priklausančioje teritorijoje ir bendro naudojimo kelyje, buvo neteisėtas ir tokiu būdu skundžiamas asmuo pažeidė BDAR 5 straipsnio 1 dalies a punkte įtvirtintą teisėtumo principą; (2) Y. Y., vykdydamas vaizdo stebėjimą ne tik jam priklausančioje teritorijoje ir tinkamai apie jį neinformuodamas, neįgyvendino BDAR 13 straipsnio 1–2 dalių reikalavimų. Nustačius šiuos pažeidimus ir atsižvelgiant į tai, kad Y. Y. vaizdo stebėjimo sprendimo priėmimo metu jau nevykdė, Y. Y. nurodymai nebuvo teikiami, tačiau pareikštas papeikimas.

Y. Y. apskundė Inspekcijos sprendimą teismui, nuroydamas, kad jis nerinko ir netvarkė jokių X. X. priklausančių asmens duomenų.

Pirmosios instancijos teismas 2019-12-20 sprendimu Y. Y. skundą atmetė konstatuodamas, kad Inspekcija pagrįstai nurodė sprendime, kad net Y. Y. nurodytos aplinkybės negali būti pakankamas pagrindas vykdyti vaizdo stebėjimą tokia apimtimi, kokia ją vykdė Y. Y., nes vaizdo stebėjimas buvo vykdomas ne tik kelio, bet ir kitų privačių namų atžvilgiu; kad Inspekcija pagrįstai argumentavo, kad siekiant įrodyti tam tikrus statybos pažeidimus, nėra būtina vykdyti vaizdo stebėjimą, nes šie tikslai gali būti pasiekti ir galimai neteisėtą įvažiavimą ar statinius užfiksuojant fotonuotraukomis; kad Inspekcija pagrįstai nurodė, kad asmenys privačioje aptvortoje teritorijoje turi teisėtą lūkestį nebūti stebimi vaizdo kameromis ir pareiškėjo siekis užfiksuoti galimai daromus pažeidimus nėra už jį viršesnis.

Y. Y. nesutiko su pirmosios instancijos teismo atliktu įrodymų vertinimu ir teisės taikymu bei aiškinimu ir jį apskundė.

Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija, patikrinusi bylą teisės taikymo ir įrodymų vertinimo aspektu, vadovaudamasi nutartyje nurodytomis teisės aktų nuostatomis, pritarė pirmosios instancijos teismo padarytai išvadai, kad nėra pagrindo kitaip vertinti Y. Y. veiksmus, nei nurodyta Inspekcijos sprendime. Įvertinus tai, kad Y. Y. darytuose vaizdo įrašuose užfiksuotas kelias ir dalis gyvenamojo namo, esančio kitoje kelio pusėje, kuriame gyvena X. X., spręstina, kad Inspekcija tinkamai

ir visapusiškai ištirtų įrodymų kontekste padarė teisingą išvadą, kad Y. Y. vykdytas vaizdo stebėjimas, kiek jis buvo vykdomas ne jam priklausančioje teritorijoje ir bendro naudojimo kelyje, buvo neteisėtas ir tokiu būdu jis pažeidė BDAR 5 straipsnio 1 dalies a punkte įtvirtintą teisėtumo principą. Teisėjų kolegija taip pat konstatavo, kad Inspekcija pagrįstai argumentavo, kad asmenys privačioje aptvortoje teritorijoje turi teisėtą lūkestį nebūti stebimi vaizdo kameromis ir Y. Y. siekis užfiksuoti galimai daromus pažeidimus, nėra už jį viršesnis, bei pastebėjo, kad ginčo dėl aplinkybės, jog Y. Y. vykdytas bendro naudojimo kelio vaizdo stebėjimas, kuriuo jis siekė įrodyti galbūt daromus / padarytus trečiojo suinteresuoto asmens pažeidimus, tiek, kiek jis buvo būtinas daromiems pažeidimams užfiksuoti bei juos pagrįsti, patenka į BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkte įtvirtintą išimtį, nėra. Y. Y. skundas atmestas, Inspekcijos sprendimas paliktas galioti.